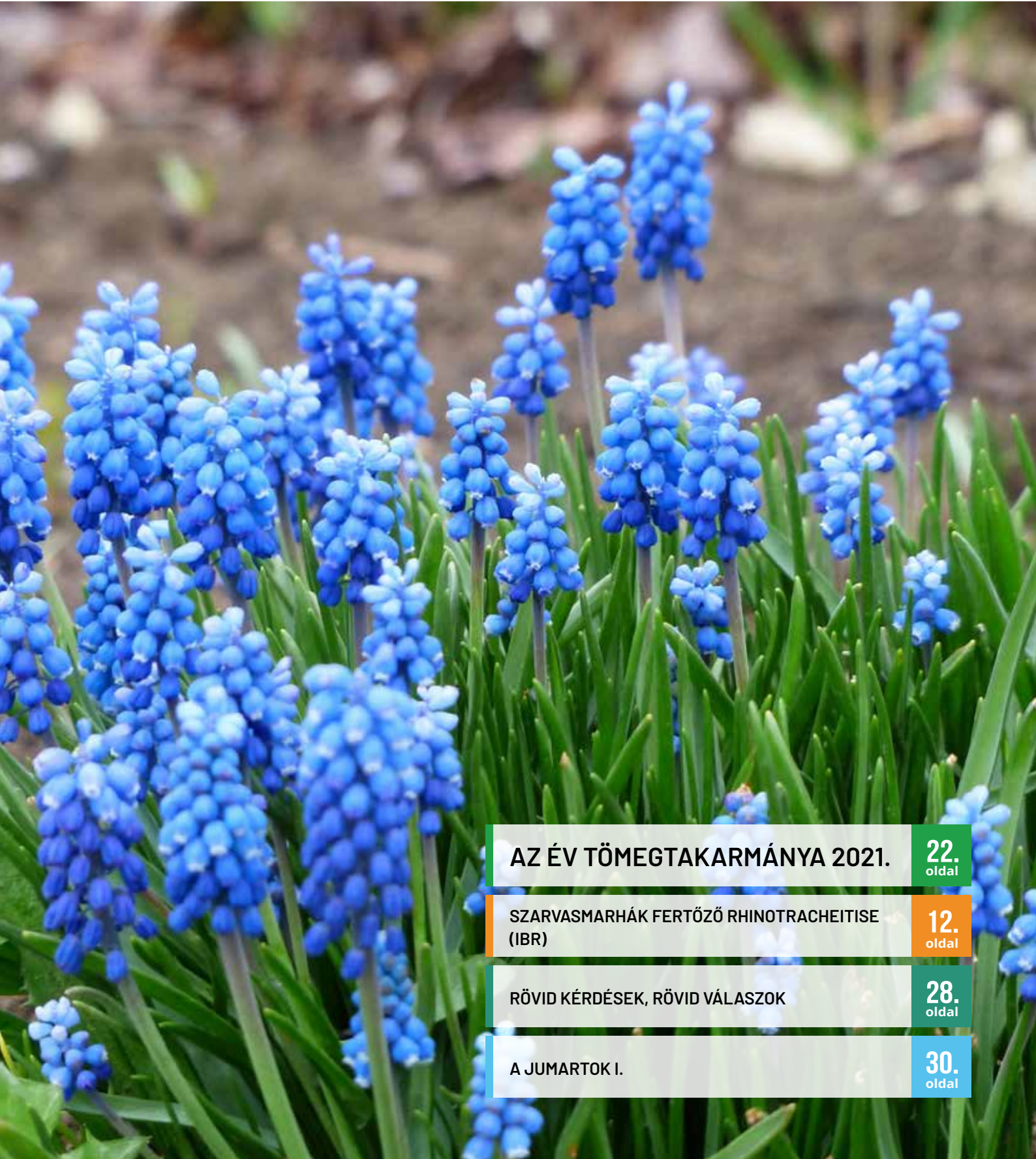

PARTNERTÁJÉKOZTATÓ HÍRLEVÉL

ÁLLATTENYÉSZTÉSI TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT. 2022. XXII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM | FEBRUÁR

AZ ÉV TÖMEGTAKARMÁNYA 2021.

22.
oldal

**SZARVASMARHÁK FERTŐZŐ RHINOTRACHEITISE
(IBR)**

12.
oldal

RÖVID KÉRDÉSEK, RÖVID VÁLASZOK

28.
oldal

A JUMARTOK I.

30.
oldal

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ	3
SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM, 2022. JÚNIUS 1-2.	5
SZÁMADÁS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: a legjobb 10 tehenészet	8
ÁLLATEGÉSZSÉG ÉS TAKARMÁNYOZÁS Szarvasmarhák fertőző rhinotracheitise (IBR) (Dr. Monostori Attila, dr. Dégen László, dr. Kenéz Árpád)	12
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT	16
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA	17
TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT	17
TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN	18
PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK	18
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA (Dr. Ózsvári László)	20
A JÓ MINŐSÉGŰ TÖMEGTAKARMÁNY A GAZDASÁGOS TERMELÉS ALAPJA Az Év tömegtakarmánya 2021. (Dr. Orosz Szilvia)	22
RÖVID KÉRDÉSEK, RÖVID VÁLASZOK A kérdés: Mi a véleménye egy 13% sza. nyersfehérje-tartalmú rozsszilázsról? (Dr. Orosz Szilvia)	28
TUDOMÁNY, EGÉSZSÉG, JÓKEDV A jumartok I. – A jumartok külső megjelenése (Dr. Kenéz Árpád)	30
A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS HÍREI	32

Elérhetőség:

Cím: 2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.
Telefon: 06-20-406-7084
E-mail: atkft@atkft.hu
Honlap: www.atkft.hu

Felelős kiadó:

Kövesdi Zsolt, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő:

Rácz Henriett | 06-20/329-5227
racz.henriett@atkft.hu

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Dégen László, Dr. Kenéz Árpád,
Dr. Monostori Attila, Dr. Orosz Szilvia,
Dr. Ózsvári László, Rácz Henriett

Grafikai előkészítés:

Kutas Ferenc

Nyomás:

Vármédia Print Kft.
www.varmediaprint.hu

ISSN HU-2063-3491

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Partnereink!

2022. február 23-24-én újra meg tudtuk rendezni a Szarvasmarha-ágazati Szemináriumot Szolnokon. Az annyi éven keresztül folyamatosan, zavartalanul lezajlott szemináriumok után mindig furcsa érzés egy beszámolót azzal kezdeni, hogy de jó, sikerült ezt a rendezvényt is megtartanunk. Ez alkalommal azonban még ezzel kezdenénk ezt a kis összefoglalót, mert neheztő körülmény azért most is volt bőven, de végül a csillagok állása mégis nekünk kedvezett.

A rendezvényről szóló összefoglalónkat alább olvashatják.

Üdvözlettel,
Kövesdi Zsolt
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUMOK 2022. FEBRUÁR 23-24.

A kétnapos rendezvény első napja az állattenyésztőknek, második napja pedig kifejezetten a növénytermesztőknek szólt. A szakmai program összeállításakor a második napra egy olyan fontos témát választottunk ki (az aflatoxin elleni védekezés), hogy rendhagyó módon ezen második nap programja is egy teljes napot tett ki.

A tömegtakarmány termesztésében egyre nagyobb teret hódít a cirok és a rozs, melyekkel az első napon részletesebben is foglalkoztunk. **Szabó István** első előadásában a cirok fejlődési stádiumairól, valamint a növényt érő stresszhatásokról és ezen két tényező kapcsolatáról beszélt. A következő előadásban **Balogh László** a cirok termesztéstechnológiáját ismertette a talajigénytől kezdve a betakarításig. Őt követte **Vajda Péter**, aki a BMR és szemes cirok takarmányozásban történő felhasználásáról tartott előadást. A cirkokról szóló témakörünket **Fazekas Miklós** zárta, aki a brachytikus BMR cirkok hazai tapasztalatairól számolt be. Következő előadónk, **dr. Horst Auerbach** német szakember, nemzetközi silózási szaktanácsadó, aki 3

Szabó István, Pro-Feed Kft.

Dr. Horst Auerbach, Németország

évvel ezelőtt már tartott nálunk előadást a Clostridium-gátló silózási adalékanyagokról. Ez alkalommal szintén a nagy nedvességtartalmú, koratavaszi betakarítású rozsszilázsok biztonságos tartósításáról beszélt. Az ír származású, Belgiumban élő **Michael Noonan** pedig a pufferelt szervessav-keverékek silótartósításban történő felhasználását hangsúlyozta.

Michael Noonan, Belgium

A napot **dr. Orosz Szilvia** előadása zárta, aki először értékelte a 2021. évi tavaszi betakarítású tömegtakarmányokat, majd átadásra kerültek a díjak az Év lucernaszilázsa, fűszilázsa és rozsszilázsa kategóriákban. Az értékelési szempontokról, a legjobb minták paramétereiről, és természetesen a győztesekről a 22-27. oldalon olvashatnak.

Dr. Orosz Szilvia (ÁT Kft.) és Kurusa Tamás (Hód-Mezőgazda Zrt.)

A második nap (Aspergillus nap) programja az ÁT Kft. és a Pro-Feed Kft. együttműködéseként valósult meg. A célja az volt, hogy még a kukorica vetése előtt beszéljünk azokról a feladatokról, melyek segítségével csökkenthető az Aspergillus-fertőzés és az aflatoxin-szennyezettség

kockázata. Az első előadásban **Szabó István**, a Pro-Feed Kft. Növényegészség Üzletágának fejlesztési igazgatója a kukorica növény fejlődési stádiumait mutatta be, rávilágítva a korai fejlődési stádiumoknak és a korai stresszhatásoknak a terméshozamban betöltött szerepére.

Következő előadónk, **dr. Parádi István** a növényeket érő szárazságstresszről tartott előadást. Őt követte **dr. Posta Katalin**, aki az Aspergillus részletes, tudományos bemutatása után rátért az Aspergillusok elleni talajvédelemre.

Varga Zsolt, Plant-Treat Kft.

Majd **dr. Varga Zsolt** előadásait hallhattuk: első előadásában a penészgomba fajokat mutatta be, majd ő is részletezte az Aspergillus fajok elleni védekezés lehetőségeit. A szakmai napot a Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgató-helyettesének előadása zárta. **Kurusa Tamás** bemutatta, hogy hogyan lehet a növénytermesztés és az állattenyésztés között harmonikus az együttműködés különös tekintettel a kukoricatermesztésre.

Úgy gondoljuk, hogy nemcsak mi, mint szervezők, hanem a résztvevők is kavargó gondolatokkal távoztak a rendezvényről. Újabb témák merültek fel (pl. trágyakezelés jelentősége, módja, eszközei). Nekünk új irányokat, ötleteket adott (különösen a délutáni szekció) a folytatásra, mert hogy folytatás egészen biztosan lesz. Szerettük volna, ha több növénytermesztő jött volna el, mert nekik szólt elsősorban ez a nap. De nem adjuk fel, cikkekben folytatjuk a témát!

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM PROGRAM

SZOLNOKI FŐISKOLA (SZOLNOK, TISZALIGETI SÉTÁNY)

2022. JÚNIUS 1 - 2.

		Témák	Előadó
1. nap	10-11	A szubklinikai hipokalcémia előfordulása tejelő állományokban	Prof. Alex Bach, ICREA, Spanyolország
	11-12	A szubklinikai hipokalcémia és az ellés után előforduló betegségek közötti kapcsolat	Prof. Alex Bach, ICREA, Spanyolország
	12-13	A kritikus takarmányozási és menedzsment tényezők szerepének megértése a tranzíciós időszak sikere érdekében	Bill Prokop, Dairy Innovation, USA
	14-15	A szubklinikai hipokalcémia kiváltó okainak megértése. Miért lehet a megoldás része egy hatékony – DCAD-stratégia?	Bill Prokop, Dairy Innovation, USA
	15-16	Az év kukoricaszilázsa 2021.	Dr. Orosz Szilvia, ÁT Kft.
2. nap	10-11	A szubklinikai hipokalcémia előfordulása Magyarországon. A monitoring jelentősége és lehetőségei a védekezésben	Dr. Könyves László Állatorvostudományi Egyetem
	11-12	A szubklinikai hipokalcémia következményei – hazai adatok	Dr. Szelényi Zoltán Állatorvostudományi Egyetem
	12-13	Az előkészítő csoport ásványianyag-ellátásának hazai takarmányozási gyakorlata	Dr. Orosz Szilvia, ÁT Kft.

A változtatás jogát fenntartjuk!

A részvétel előzetes regisztrációhoz kötött (atkft.hu/rendezvenyek, atkft.coolticket.hu).

Az ágazat életében részt vevő minden kollégát szeretettel várunk rendezvényünkre!

További információ: Rác Henriett (szeminarium@atkft.hu, +36-20/329-5227), www.atkft.hu

A rendezvény támogatói:

SZÁMADÁS AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL (2022. FEBRUÁR)

1. táblázat: A termelés-ellenőrzött állomány jellemzői ellenőrzési módszerek szerint

Az ellenőrzés módja	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám növekedés	csökkenés
"A" módszer	398	178 560	154 986	5 262 526	33,95	29,47	6453	6049
"C" módszer	28	788	662	15 218	22,99	19,31	25	35

2. táblázat: Az ellenőrzött tehénállomány létszáma és termelése az aktuális havi ellenőrző fejés napján (megyenként, összesen és átlagosan)

Megye	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Átlag (tehén/telep)	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám Növekedés	Csökkenés	Változás
Baranya	18	10 249	569	9 008	314 052	34,86	30,64	300	291	9
Bács - Kiskun	26	6 252	240	5 375	161 311	30,01	25,80	195	188	7
Békés	35	17 759	507	15 260	497 891	32,63	28,04	639	476	163
Borsod - Abaúj - Zemplén	18	8 330	463	7 332	252 367	34,42	30,30	282	266	16
Csongrád-Csanád	21	9 442	450	8 281	290 091	35,03	30,72	353	279	74
Fejér	19	11 526	607	9 539	314 823	33,00	27,31	435	454	-19
Győr - Moson - Sopron	32	15 428	482	13 516	468 842	34,69	30,39	601	558	43
Hajdú - Bihar	46	20 090	437	17 571	585 395	33,32	29,14	674	606	68
Heves	8	3 130	391	2 718	93 927	34,56	30,01	97	119	-22
Komárom - Esztergom	8	5 248	656	4 689	177 233	37,80	33,77	166	142	24
Nógrád	8	3 463	433	2 958	99 218	33,54	28,65	110	104	6
Pest	23	12 777	556	11 218	407 550	36,33	31,90	463	463	0
Somogy	11	6 244	568	5 575	198 389	35,59	31,77	186	186	0
Szabolcs - Szatmár - Bereg	24	10 872	453	9 421	310 071	32,91	28,52	401	414	-13
Jász - Nagykun - Szolnok	27	11 361	421	9 715	321 743	33,12	28,32	419	513	-94
Tolna	27	6 003	222	5 021	155 626	31,00	25,92	221	125	96
Vas	16	6 654	416	5 853	196 271	33,53	29,50	251	230	21
Veszprém	22	10 208	464	8 787	314 439	35,78	30,80	533	525	8
Zala	9	3 524	392	3 149	103 288	32,80	29,31	127	110	17
2022. február	398	178 560	449	154 986	5 262 526	33,95	29,47	6 453	6 049	404
eltérés az előző hónaptól:	1	404	0	4 622	194789	0,25	1,02	-1009	-1020	

3. táblázat: Az "A" módszerrel ellenőrzött tehénállomány istállóátlag szerinti megoszlása

Istálló-átlag	Száma	Telepek %-os megoszlása	Száma	Tehenek %-os megoszlása
30.1 kg felett	130	32,75	93 516	52,37
25.1 - 30.0 között	115	28,97	49 216	27,56
20.1 - 25.0 között	67	16,88	22 816	12,78
15.1 - 20.0 között	54	13,6	9 825	5,5
10.1 - 15.0 között	20	5,04	1 946	1,09
5.1 - 10.0 között	10	2,52	954	0,53
5.0 kg alatt	1	0,25	287	0,16
Összesen:	397	100,00	178 560	100,00
Istállóátlag: 29,47 kg				

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI

4. táblázat: Az előző évi átlaglétszámnál (444 ellenőrzött tehénél) kevesebbet tartó 25 legjobb tenyészet istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	Tenyészet megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	1468621	Herceg-Farm Kft.	Csaholc	206	181	9 127	50,42	44,30
2	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft.	Kemenesszentpéter	203	183	7 201	39,35	35,47
3	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	216	193	7 657	39,68	35,45
4	1544101	Nagykörüi Haladás Zrt.	Nagykörű	382	347	13 535	39,00	35,43
5	1127301	Bircsák Farm Kft.	Ecseg	292	266	10 165	38,22	34,81
6	0205221	Hild-Tej Kft.	Érsekhalma	412	368	14 244	38,71	34,57
7	1802001	AGROMNIA Farm Tej. és Állatt. Kft.	Malomsok	330	288	11 308	39,26	34,27
8	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalva	380	340	12 958	38,11	34,10
9	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	337	300	11 483	38,28	34,07
10	0846921	Formula-Gp Ker.Term.és Szolg. Kft.	Hajdúböszörmény	438	378	14 919	39,47	34,06
11	0362601	Art-Farm Kft.	Szarvas	300	270	10 206	37,80	34,02
12	0406521	Emődi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	413	379	13 790	36,38	33,39
13	0434121	Ivanics Imréné	Csóbaj	54	51	1 796	35,22	33,26
14	0217721	Kiskun Farm Kft.	Kiskunfélegyháza	439	412	14 571	35,37	33,19
15	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	383	333	12 699	38,14	33,16
16	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	315	293	10 298	35,15	32,69
17	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	164	151	5 325	35,27	32,47
18	1280621	Csikvártéj Kft.	Nagykörös	172	161	5 572	34,61	32,39
19	1708701	Pinkamenti Agrár Kft.	Vasalja	356	316	11 435	36,19	32,12
20	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszanána	417	371	13 380	36,06	32,09
21	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	394	327	12 553	38,39	31,86
22	1269902	Agro-Taks Kft.	Taksony	347	311	11 001	35,37	31,70
23	0500801	Szabó Lajos	Hódmezővásárhely	170	146	5 378	36,83	31,63
24	1847701	Laktagro Kft.	Csót	274	245	8 655	35,32	31,59
25	0112401	"Duna Gyöngye 2000" Mg. Zrt.	Dunaszekcső	287	256	9 001	35,16	31,36
Összes tehén / fejt tehén / napi összes tej kg				7 681	6 866	258 254		
Átlag tehén / fejt tehén / fejési átlag / istállóátlag				307	275		37,61	33,62

5. táblázat: Legalább az előző évi átlaglétszámú (444 és több) ellenőrzött tehenet tartó 25 legjobb tenyészet istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehenlétszám	Fejt tehenlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló- átlag
1	1004021	Solum Zrt.	Komárom	923	843	38 122	45,22	41,30
2	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e Famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 033	1 909	81 546	42,72	40,11
3	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 345	1 187	52 790	44,47	39,25
4	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 520	1 328	59 433	44,75	39,10
5	1009021	Mocsai Búzakalász Szövetkezet	Mocsa	449	398	16 911	42,49	37,66
6	0708621	Rábapordányi Mg. Zrt.	Rábapordány	547	507	20 600	40,63	37,66
7	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Tápiánszentkereszt	950	871	35 509	40,77	37,38
8	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpusza	1 211	1 062	45 166	42,53	37,30
9	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 068	960	39 757	41,41	37,23
10	0305021	Hidasháti Zrt.	Murony	1 116	971	40 822	42,04	36,58
11	0301821	Körös 2000 Kft.	Újiráz	624	545	22 673	41,60	36,34
12	1802101	Bovin-Tej Kft.	Gecse	643	566	23 302	41,17	36,24
13	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1 146	1 057	41 366	39,14	36,10
14	0502621	Hódagro Zrt.	Hódmezővásárhely	637	577	22 990	39,84	36,09
15	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	797	733	28 483	38,86	35,74
16	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2 039	1 822	72 670	39,88	35,64
17	1921921	Miklósfai Mg. Zrt.	Nagykanizsa-Miklósfá	588	542	20 845	38,46	35,45
18	1060001	Állért Kft.	Ete	502	461	17 610	38,20	35,08
19	1525001	Alattyáni Tejtermelő Kft.	Alattyán	483	441	16 941	38,41	35,07
20	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	557	483	19 506	40,38	35,02
21	0540921	Vásárhelyi Róna Kft.	Hódmezővásárhely	734	644	25 683	39,88	34,99
22	1808303	AGROMNIA Tejterm. és Állatt. Kft.	Malomsok	738	649	25 775	39,72	34,93
23	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	618	574	21 557	37,56	34,88
24	0416521	Geo-Milk Kft.	Sárospatak	1 131	1 042	39 275	37,69	34,73
25	0841121	Nyakas Farm Kft.	Hajdúnánás	1 947	1 801	67 537	37,50	34,69
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				24 346	21 973	896 866		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				974	879		40,82	36,84

6. táblázat: Az 1000 ellenőrzött tehennél többet tartó tenyészetek istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló- átlag
1	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e Famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 033	1 909	81 546	42,72	40,11
2	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 345	1 187	52 790	44,47	39,25
3	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 520	1 328	59 433	44,75	39,10
4	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpusza	1 211	1 062	45 166	42,53	37,30
5	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 068	960	39 757	41,41	37,23
6	0305021	Hidasháti Zrt.	Murony	1 116	971	40 822	42,04	36,58
7	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1 146	1 057	41 366	39,14	36,10
8	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2 039	1 822	72 670	39,88	35,64
9	0416521	Geo-Milk Kft.	Sárospatak	1 131	1 042	39 275	37,69	34,73
10	0841121	Nyakas Farm Kft.	Hajdúnánás	1 947	1 801	67 537	37,50	34,69
11	0517101	Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebestyén	1 024	885	35 382	39,98	34,55
12	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1 065	956	36 644	38,33	34,41
13	1434121	Bátortrade Kft.	Nyírbátor	1 193	1 070	40 824	38,15	34,22
14	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Nagyszentjános	1 124	943	38 273	40,59	34,05
15	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípőtelek	2 950	2 625	100 053	38,12	33,92
16	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 550	1 380	51 518	37,33	33,24
17	0650101	Protrag-Agrárcentrum Kft.	Ráckeresztúr	1 265	1 076	41 848	38,89	33,08
18	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Cegléd	1 010	875	33 202	37,95	32,87
19	0650401	Agárdi Farm Állatt. Növterm. Kft.	Seregélyes-Elzamajor	1 141	974	37 283	38,28	32,68
20	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i Kft.	Hajdúböszörmény	1 932	1 646	63 029	38,29	32,62
21	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	2 043	1 821	66 119	36,31	32,36
22	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 047	919	33 802	36,78	32,28
23	0700926	Inícia Zrt.	Ikrény	1 247	1 096	39 940	36,44	32,03
24	1152101	Com-Agro Sardo Kft.	Nógrádkövesd	2 079	1 808	65 503	36,23	31,51
25	1915621	Taxbi Kft.	Hottó	1 137	1 021	35 820	35,08	31,50
26	1355301	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Kazsok	1 722	1 586	54 056	34,08	31,39
27	0300321	Nemzeti Ménesbirtok és Tang. Zrt.	Mezőhegyes	1 017	813	30 770	37,85	30,26
28	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 603	1 328	46 375	34,92	28,93
29	1504401	Jászapáti 2000 Mg. Zrt.	Jászapáti	1 265	1 082	36 486	33,72	28,84
30	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Mátyásdomb	1 734	1 520	49 370	32,48	28,47
31	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászládány	1 192	1 026	31 540	30,74	26,46
32	1415001	Inter Agrárium Mg. Kft.	Nagyecsed	1 221	1 099	29 639	26,97	24,27
33	0230321	Városföldi Agrárgazdaság Zrt.	Városföld	1 049	828	19 645	23,73	18,73
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				47 166	41 516	1 557 480		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				1 429	1 258		37,52	33,02

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: MEGYÉNKÉNT A LEGJOBB 10 TEHENÉSZET (LEGALÁBB 20 FEJT TEHÉN) (2022. FEBRUÁR)

7.1. táblázat: Baranya megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	797	733	28 483	38,86	35,74
2.	0116321	Borjádi Mg.Term. Ker. Szolg. Zrt.	Borjád	499	445	17 089	38,40	34,25
3.	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csípőtelek	2 950	2 625	100 053	38,12	33,92
4.	0112401	"Duna Gyöngye 2000" Mg. Zrt.	Dunaszekcső	287	256	9 001	35,16	31,36
5.	0113421	Szajki Zrt.	Szajk	550	499	17 058	34,18	31,01
6.	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvár	369	349	11 407	32,68	30,91
7.	0111021	Geresdlaki Mg. Zrt.	Geresdlak	404	370	12 415	33,55	30,73
8.	0112721	Margittasziget 92 Kft.	Újmohács	763	661	22 907	34,65	30,02
9.	0155521	DUPOR Állatteny. Ker. és Szolg. Kft	Görösgal	811	660	24 256	36,75	29,91
10.	0117721	Makrom Kft.	Mágocs	440	400	12 641	31,60	28,73
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 870	6 998	255 310		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				787	700		36,48	32,44

7.2. táblázat: Bács - Kiskun megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0205221	Hild-Tej Kft.	Érsekhalma	412	368	14 244	38,71	34,57
2.	0200821	Chjaviza Kft.	Tiszaalpar	465	423	15 667	37,04	33,69
3.	0217721	Kiskun Farm Kft.	Kiskunfélegyháza	439	412	14 571	35,37	33,19
4.	0200901	Dávidi Augustus 20. Zrt.	Dávid	896	801	28 552	35,64	31,87
5.	0222501	Dóza Mg. Zrt.	Tass	897	781	27 108	34,71	30,22
6.	0201601	Déli Agrárszakképzési Centrum	Jánoshalma	34	29	912	31,44	26,82
7.	0202121	Bácsbokodi Aranykálász Zrt.	Bácsbokod	259	242	6 553	27,08	25,30
8.	0240701	Katymár Food Kft.	Katymár	169	156	4 166	26,71	24,65
9.	0200301	Kapcsándi Jenő Zoltán	Tiszaalpar	93	81	2 095	25,86	22,52
10.	0216121	Tarjányi Csaba Mihály	Pálmonostora	289	251	6 282	25,03	21,74
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 953	3 544	120 150		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				395	354		33,90	30,39

7.3. táblázat: Békés megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0305021	Hidasháti Zrt.	Békés	1116	971	40 822	42,04	36,58
2.	0301821	Körös 2000 Kft.	Szeghalom	624	545	22 673	41,60	36,34
3.	0362201	Kisdombgyházi Agro-Ferr Kft.	Dombegyház	466	412	16 029	38,91	34,40
4.	0362601	Art-Farm Kft.	Csabacsüd	300	270	10 206	37,80	34,02
5.	0360721	Szarvasi Agrár Zrt.	Örménykút	822	728	27 091	37,21	32,96
6.	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	315	293	10 298	35,15	32,69
7.	0321301	Zsádányi Malom '97 Kft.	Zsádány	652	559	21 312	38,12	32,69
8.	0324701	Mezőkovácsházi "Új Alkotmány" Kft.	Mezőkovácsháza	364	324	11 379	35,12	31,26
9.	0300526	For Milk Kft.	Telekgerendás	581	517	17 622	34,08	30,33
10.	0300321	Nemzeti Ménesbirtok és Tang. Zrt.	Mezőhegyes	1 017	813	30 770	37,85	30,26
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 257	5 432	208 202		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				626	543		38,33	33,28

7.4. táblázat: Borsod - Abauj - Zemplén megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1146	1057	41 366	39,14	36,10
2.	0416521	Geo-Milk Kft.	Sárospatak	1 131	1 042	39 275	37,69	34,73
3.	0421521	NARIVO Állatt. és Növényterm. Kft.	Mezőcsát	907	833	31 227	37,49	34,43
4.	0406521	Emódi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	413	379	13 790	36,38	33,39
5.	0434121	Ivanics Imréné	Csobj	54	51	1 796	35,22	33,26
6.	0402921	Szirmatér Kft.	Hársány	712	653	22 666	34,71	31,83
7.	0425621	Ivanics Imre	Csobj	526	448	16 334	36,46	31,05
8.	0410321	Tiszamenti Milk Kft.	Tiszakeszi	361	312	10 695	34,28	29,63
9.	0406621	Dél-borsodi Agrár Kft.	Gelej	489	433	14 351	33,14	29,35
10.	0416921	Kenézli-Dóza Mg. Zrt.	Kenézli	722	613	20 007	32,64	27,71
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 461	5 821	211 507		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				646	582		36,34	32,74

7.5. táblázat: Csongrád-Csanád megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0502621	Hódagroz Rt.	Hódmezővásárhely	637	577	22 990	39,84	36,09
2.	0540921	Vásárhelyi Róna Kft.	Hódmezővásárhely	734	644	25 683	39,88	34,99
3.	0517101	Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebestyén	1 024	885	35 382	39,98	34,55
4.	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	337	300	11 483	38,28	34,07
5.	0511701	Agronómia Kft.	Deszk	507	464	17 046	36,74	33,62
6.	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 550	1 380	51 518	37,33	33,24
7.	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	383	333	12 699	38,14	33,16
8.	0520321	Árpád Agrár Zrt.	Szentes	655	595	20 831	35,01	31,80
9.	0500801	Szabó Lajos	Mártély	170	146	5 378	36,83	31,63
10.	0508121	Makói Hagymakertész Kft.	Makó	239	223	7 128	31,96	29,83
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 236	5 547	210 138		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				624	555		37,88	33,70

7.6. táblázat: Fejér megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0600201	Mezőfalvai Tejhasznú Kft.	Mezőfalva	885	765	29 829	38,99	33,7
2.	0650101	Progar-Agrárcentrum Kft.	Ráckeresztúr-Martonvásár	1 265	1 076	41 848	38,89	33,08
3.	0650401	Agárdi Farm Állatt. Növterm. Kft.	Seregélyes-Elzamajor	1 141	974	37 283	38,28	32,68
4.	0631901	Agrobaracs Zrt.	Baracs	415	357	12 194	34,16	29,38
5.	0607001	Dupor Állatteny. és Szolg. Kft.	Seregélyes	499	439	14 396	32,79	28,85
6.	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Kiscsérpuszta	1 734	1 520	49 370	32,48	28,47
7.	0604801	Pusztavámi Tejszövetkezet Zrt.	Pusztavám	565	495	15 908	32,14	28,16
8.	0640101	Gorsium Tej Kft.	Szabadbattyán	381	291	10 370	35,64	27,22
9.	0671401	Csepregi István	Ráckeresztúr	179	147	4 837	32,9	27,02
10.	0612601	ERIGERON 1949 Kft.	Besnyő	186	169	4 907	29,04	26,38
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 250	6 233	220 942		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				725	623		35,45	30,47

7.7. táblázat: Győr - Moson - Sopron megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0708621	Rábapordányi Mg. Zrt.	Rábapordány	547	507	20 600	40,63	37,66
2.	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 068	960	39 757	41,41	37,23
3.	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	216	193	7 657	39,68	35,45
4.	0709421	Hidrás Mg.-i és Mg. Szolg. Kft.	Szil	715	664	24 770	37,30	34,64
5.	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Nagyszentjános	1 124	943	38 273	40,59	34,05
6.	0781621	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Rétalap-Balogtag	653	616	21 970	35,67	33,65
7.	0726121	Cankó 2000 Mg.-i T. K. és Sz. Kft.	Bogyoszló	660	578	21 304	36,86	32,28
8.	0700926	Incia Zrt.	Ikrény	1 247	1 096	39 940	36,44	32,03
9.	0743821	Hegykői Mezőgazdasági Zrt.	Hegykő	826	741	26 455	35,70	32,03
10.	0707123	Lajta-Hanság Zrt.	Mosonszolnok	936	801	29 867	37,29	31,91
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 992	7 099	270 593		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				799	710		38,12	33,86

7.8. táblázat: Hajdú - Bihar megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	618	574	21 557	37,56	34,88
2.	0841121	Nyakas Farm Kft.	Hajdúnánás	1 947	1 801	67 537	37,50	34,69
3.	0846921	Formula-Gp Ker.Term.és Szolg. Kft.	Hajdúböszörmény	438	378	14 919	39,47	34,06
4.	0842522	Agrárgazdaság Kft.	Újszentmargita	579	505	19 664	38,94	33,96
5.	0814621	Kasz-Farm Kft.	Derecske	685	614	23 218	37,81	33,90
6.	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg.-i Kft.	Hajdúböszörmény	1 932	1 646	63 029	38,29	32,62
7.	0809521	Biharnagybajomi "Dózsa" Agrár Zrt.	Biharnagybajom	797	732	25 441	34,76	31,92
8.	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	394	327	12 553	38,39	31,86
9.	0820121	Hajdúdorogi Bocskai Szm.teny. Kft.	Hajdúdorog	410	378	12 700	33,60	30,98
10.	0808321	Bellér Kálmán	Hajdúböszörmény	54	51	1 669	32,72	30,90
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 854	7 006	262 287		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				785	701		37,44	33,40

7.9. táblázat: Heves megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Hatvan-Nagygyompos	780	715	26 578	37,17	34,07
2.	0934621	Multiton Kft.	Sarud	617	557	20 850	37,43	33,79
3.	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszanána	417	371	13 380	36,06	32,09
4.	0939401	Pélyi "Tiszamente" Mg.-i Szöv.	Pély	61	54	1 890	35,01	30,99
5.	0936601	Füzesabonyi Agrár Zrt.	Füzesabony	406	341	11 992	35,17	29,54
6.	0905321	Pély-Tisztatáji Agrár Zrt.	Pély	549	479	15 798	32,98	28,78
7.	0940401	Morvai Zsolt	Kál	61	53	756	14,26	12,39
8.	0941601	Euro-Tours Bt.	Bátor	239	148	2 683	18,13	11,23
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 130	2 718	93 927		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				391	340		34,56	30,01

7.10. táblázat: Komárom - Esztergom megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1004021	Solum Zrt.	Komárom	923	843	38 122	45,22	41,30
2.	1009021	Mocsai Búzakalás Szövetkezet	Mocsa	449	398	16 911	42,49	37,66
3.	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpusztá	1 211	1 062	45 166	42,53	37,30
4.	1060001	Állért Kft.	Ete	502	461	17 610	38,20	35,08
5.	1005221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	927	815	26 464	32,47	28,55
6.	1003002	Ászári Mg. Term. Szolg. Ért. Zrt.	Ászár	228	218	6 299	28,89	27,63
7.	1006501	Albers Agrár Bt.	Szakszend	812	732	21 952	29,99	27,03
8.	1002501	Tejút Kft.	Kesztlőc	196	160	4 709	29,43	24,02
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				5 248	4 689	177 233		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				656	586		37,80	33,77

7.11. táblázat: Nógrád megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1127301	Bircsák Farm Kft.	Csécse	292	266	10 165	38,22	34,81
2.	1152101	Com-Agro Sardo Kft.	Nógrádkövesd	2 079	1 808	65 503	36,23	31,51
3.	1150401	Torák Kornél	Karancsberény	158	150	4 484	29,89	28,38
4.	1133321	Agroméra Zrt.	Érsekvadkert	394	327	8 995	27,51	22,83
5.	1151201	Kiss Bertalan	Varsány	113	81	2 513	31,03	22,24
6.	1155701	Terman Lászlóné	Szátok	104	71	1 960	27,61	18,85
7.	1151101	Bárány János	Varsány	117	83	2 176	26,21	18,59
8.	1124321	Mátrafarm Hungária Kft.	Mátramindszent	206	172	3 422	19,9	16,61
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 463	2 958	99 218		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				433	370		33,54	28,65

7.12. táblázat: Pest megye

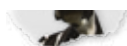
Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e Famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 033	1 909	81 546	42,72	40,11
2.	1249021	Lakto Kft.	Dabas	977	818	33 316	40,73	34,10
3.	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászöld	948	802	31 723	39,55	33,46
4.	1271301	Galgamenti Mezőgazdasági Kft.	Tura	736	654	24 196	37,00	32,88
5.	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Törtel	1 010	875	33 202	37,95	32,87
6.	1268421	Dunatáj Mg. Kft.	Dömsöd	461	388	15 006	38,68	32,55
7.	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	164	151	5 325	35,27	32,47
8.	1280621	Csikvártéj Kft.	Nagykörös	172	161	5 572	34,61	32,39
9.	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	2 043	1 821	66 119	36,31	32,36
10.	1269902	Agro-Taks Kft.	Taksony	347	311	11 001	35,37	31,70
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				8 891	7 890	307 006		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				889	789		38,91	34,53

7.13. táblázat: Somogy megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2 039	1 822	72 670	39,88	35,64
2.	1366401	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Homokszentgyörgy	689	635	22 293	35,11	32,35
3.	1355301	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Kazsok	1 722	1 586	54 056	34,08	31,39
4.	1342921	Kapostáj Mg. Term. és Szolg. Zrt.	Zimány	519	441	15 955	36,18	30,74
5.	1348821	Mawa Mg. és Szolg. Kft.	Mosdós	498	423	13 837	32,71	27,78
6.	1359121	Bajomi Agrár Zrt.	Nagybajom	252	224	6 916	30,88	27,44
7.	1341721	Agrária Mg. Zrt.	Szentgáloskér	361	328	9 759	29,75	27,03
8.	1367721	Magyar Agr. és Élett. Egyetem	Kaposvár	44	34	1 130	33,23	25,68
9.	1367701	Magyar Agr. és Élett. Egyetem	Kaposvár	58	46	1 111	24,15	19,15
10.								
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 239	5 571	198 237		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				624	557		35,58	31,77

7.14. táblázat: Szabolcs - Szatmár - Bereg megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1468621	Herceg-Farm Kft.	Csaholc	206	181	9 127	50,42	44,30
2.	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 520	1 328	59 433	44,75	39,10
3.	1465701	Berek-Farm Kft.	Tisztaberek	858	748	29 515	39,46	34,40
4.	1434121	Bátortrade Kft.	Nyírbátor	1 193	1 070	40 824	38,15	34,22
5.	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	420	380	13 094	34,46	31,18
6.	1423821	Jándtej Kft.	Tarpa	392	354	11 934	33,71	30,44
7.	1468021	Tamás Zoltán Farm	Kölcse	88	78	2 666	34,18	30,30
8.	1416821	Tedey- Befektető Kft.	Tizadob	369	313	10 459	33,42	28,34
9.	1472021	Tarnamajor Kft.		23	23	648	28,17	28,17
10.	1435701	DOMBKA-2003 Mezőg. Ker. Szolg. Zrt.	Dombrád	560	499	15 642	31,35	27,93
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				5 629	4 974	193 342		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				563	497		38,87	34,35

7.15. táblázat: Jász - Nagykun - Szolnok megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1544101	Nagykörűi Haladás Zrt.	Nagykörű	382	347	13 535	39,00	35,43
2.	1525001	Alattyáni Tejtermelő Kft.	Alattyán	483	441	16 941	38,41	35,07
3.	1527201	Kossuth 2006 Mg-i Termelő Zrt.	Jászárokszállás	507	446	17 266	38,71	34,06
4.	1535701	Nagykun 2000 Mg. Zrt.	Kisújszállás	463	429	15 006	34,98	32,41
5.	1538822	Agro-Lehel Kft.	Jászberény-Felsőjászság	494	438	15 523	35,44	31,42
6.	1504521	Jászberényi Kossuth Zrt.	Jászberény	477	421	14 986	35,60	31,42
7.	1509901	CISZÖV 49 Mezőgazdasági Kft.	Cibakháza	421	365	12 991	35,59	30,86
8.	1540801	Palotási Mg.-i Zrt.	Besenyszög-Palotás	821	721	24 929	34,58	30,36
9.	1511801	Kunság Népe Zrt.	Kunhegyes	273	239	8 232	34,44	30,15
10.	1512021	Kenderes 2006 Kft.	Kenderes	384	345	11 426	33,12	29,75
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				4 705	4 192	150 835		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				471	419		35,98	32,06

7.16. táblázat: Tolna megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1637921	Milkmen Kft.	Paks - Földespuszta	803	685	26 005	37,96	32,38
2.	1634521	Kocsolai Mezőgazdasági Szöv.	Kocsola	525	478	16 939	35,44	32,26
3.	1637301	Szekszárd Zrt.	Tengelic-Kajmádpata.	742	644	23 450	36,41	31,60
4.	1634121	Haladás Mg. Szövetkezet	Németkér	250	227	7 573	33,36	30,29
5.	1605301	"100% Tej" Mg.-i és Ker. Kft.	Tolnanémedi	193	168	5 768	34,33	29,89
6.	1608421	Bát-Tej Kft.	Báta	228	203	6 472	31,88	28,39
7.	1638201	Zsidi János	Bogyszló	190	179	5 133	28,68	27,02
8.	1603001	Teveli Zrt.	Tevel	456	385	11 859	30,80	26,01
9.	1610301	Dunaszentgyörgyi Mg. Szöv.	Dunaszentgyörgy	161	133	3 738	28,10	23,22
10.	1639701	Blahér Mg. Kft.	Paks-Gyapapuszta	291	248	6 389	25,76	21,95
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 839	3 350	113 326		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				384	335		33,83	29,52

7.17. táblázat: Vas megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Táplánszentkereszt	950	871	35 509	40,77	37,38
2.	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld-Szitamajor	1065	956	36 644	38,33	34,41
3.	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	380	340	12 958	38,11	34,10
4.	1733001	Provid Kft.	Vasvár	696	616	22 989	37,32	33,03
5.	1708701	Pinkamenti Agrár Kft.	Vasalja	356	316	11 435	36,19	32,12
6.	1719923	Szombathelyi Tang. Zrt.	Ják-Felsőnyírvár	691	607	21 527	35,46	31,15
7.	1725021	Körmendi Agrár Kft.	Körmend	365	333	10 575	31,76	28,97
8.	1701321	CELLI-"Sághegyalja" Zrt.	Cellődmölök	372	309	9 553	30,92	25,68
9.	1705501	Csörnóc menti Mg. Szöv.	Vasvár	444	389	11 213	28,82	25,25
10.	1707301	Vasi Agro-Pannonia Kft.	Szombathely	128	113	3 074	27,20	24,01
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				5 447	4 850	175 477		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				545	485		36,18	32,22

7.18. táblázat: Veszprém megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 345	1 187	52 790	44,47	39,25
2.	1802101	Bovin-Tej Kft.	Gecse	643	566	23 302	41,17	36,24
3.	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft.	Kemenesszentpéter	203	183	7 201	39,35	35,47
4.	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	557	483	19 506	40,38	35,02
5.	1808303	AGROMNIA Tejterm. és Állatt. Kft.	Malomsok	738	649	25 775	39,72	34,93
6.	1802001	AGROMNIA Farm Tejt. és Állatt. Kft.	Vaszar	330	288	11 308	39,26	34,27
7.	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	1 047	919	33 802	36,78	32,28
8.	1847701	Laktagro Kft.	Csót	274	245	8 655	35,32	31,59
9.	1844703	Vicenter Kft.	Devecser	581	502	17 716	35,29	30,49
10.	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 603	1 328	46 375	34,92	28,93
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 321	6 350	246 430		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				732	635		38,81	33,66

7.19. táblázat: Zala megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1921921	Miklósfai Mg. Zrt.	Nagykanizsa-Miklósfá	588	542	20 845	38,46	35,45
2.	1915621	Taxbi Kft.	Hottó	1 137	1 021	35 820	35,08	31,50
3.	1935921	PMPS CONSULTING Kft.	Türje	437	398	12 669	31,83	28,99
4.	1948821	Tyrol Mezőgazdasági és Szolg. Kft.	Zalaszentiván	351	303	10 049	33,16	28,63
5.	1947901	Balaskó Mg. Kft.	Pókaszeptek	385	340	10 648	31,32	27,66
6.	1935322	Backo Kft.	Pótréte	350	312	8 658	27,75	24,74
7.	1910121	Mandl Mg. és Szolg. Kft.	Zalalövő	234	199	3 942	19,81	16,85
8.	1950501	Georgikon Tanüzem Nonprofit Kft.	Keszthely	40	32	613	19,16	15,32
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 522	3 147	103 244		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				440	393		32,81	29,31

Fotó: farmhealthonline.com

SZARVASMARHÁK FERTŐZŐ RHINOTRACHEITISE

INFECTIOUS BOVINE RHINOTRACHEITIS (IBR)

Dr. Monostori Attila
Dr. Dégen László
Dr. Kenéz Árpád

Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Jelen cikkünkben megvizsgáljuk, hogy hogyan kell eljárni egy nagy létszámú szarvasmarha-telepen **az IBR elleni védekezés** során. Megbeszéljük az aktuális fertőzöttségi szint megállapításának módszereit. Áttekintjük, hogy hogyan lehet végezni a mentesítést, és miként lehet ellenőrizni annak eredményét.

Az IBR-mentesítés alapvető kérdései ma Magyarországon jogszabályi háttérrel pontosan szabályozott cselekmények. Jelen cikkünkben idézünk a rendeletből, de kimondottan a kérdések megválaszolására szorítkozva **(kiemelve a fontos részeket)**.

Előtte röviden átnézzük az IBR járványtanát, hogy megértsük a rá támaszkodó állategészségügyi igazgatási utasításokat.

A betegség a szarvasmarhák lázas általános tünetekkel, orrfolyással, kötőhártya-gyulladással, a légutak és az agyvelő gyulladásával, vetéléssel és a nemi utak nyálkahártyáinak gyulladásával járó betegsége.

Az USA-ban írták le először az 1954-es évben, az agyvelőgyulladást és a vetélése kórképeket csak később kötötték a kórokozóhoz. A kórokozó a Bovineherpesvirus 1 és 5 (BHV-1, -5). Eltérések tapasztalhatók abban, hogy

melyik variáns, melyik szövettípusban okoz károkat (szövetropizmus). Eltérések vannak a virulenciában is kezdve a tünetmentestől egészen a súlyos kórképekig. A vírus egyéb kérődző fajokat is megbetegíthet.

Gyenge antigénnek számít (mint a herpes vírusok általában), ezért a **vakcinázás általában néhány hónapos védettséget eredményez.**

Világszerte előfordul, de főleg a nagy létszámú szarvasmarha állományok betegsége, termelési ágazattól függetlenül. Az EU-ban mentesítési programok zajlanak, és sok ország már mentesnek tekinthető a betegségtől.

Egy állomány fertőződése egy (latens) fertőzött szarvasmarha behurcolásával vagy ondóval történik. Az állományokon belül kontakt és aerogén terjedést is leírtak. (A bikák tünetmentesen is hónapokig üríthetik a vírust az ondóval.) Az állományokon belül viszonylag lassan terjed. Az átvészelt állatok tartós hordozókká válnak, és ürítik is a vírust.

A légzőszervi és az ivarszervi forma ritkán fordul elő együtt. A kötőhártya gyulladással, vetéléssel forma azonban gyakran jelentkezik együtt a légzőszervi tünetekkel, melyhez idegrendszeri tünetek is csatlakoznak.

A kórfejlődés során a vírus aerogén úton jut be a szervezetbe, ahol a légutak hátmájában szaporodik, és azok gyulladását okozza. A viraemia (a vírus véráramba jutása) során borjakban agyvelőgyulladást, tehenekben vetélést idéz elő. A nemi formánál a nyálkahártyákon göbök keletkeznek.

Kettő-öt nap lappangás után láz és légzőszervi tünetek jelentkeznek. Étvágytalanság, szapora légzés, köhögés, orrfolyás mutatkozik. Hasmenés ritkán előfordulhat. A colostrummal védett borjakban 6-8 hetes kortól, a védtelenekben 1-2 hetes kortól fatális kimenetelű májkárosodás léphet fel. Hat hónapos kor felett a légzőszervi tünetek kiegészülnek a szutyak és az orrnyálkahártya kipirulásával (red nose disease), melyeken akár elhalások, álhártyák is kialakulhatnak.

A morbiditás 20-50%, a mortalitás azonban 5% alatti. Az agyvelőgyulladással járó esetekben (főleg 5 hó alatt), járászavar, kényszermozgás, opisthotonus jelentkezik. Vetélés szórványosan, főleg előhasi üszőkben a fertőzés heveny szakaszában.

A nemi szervi formánál a nemi utak nyálkahártyája gyulladt (duzzadt, kipirult). Rajta kölesnyi, szürkés-sárgás göbök jelennek meg, melyek később összenyílnak, és sekély kimaródások keletkeznek. A hüvelyből sűrű, nyúlós

váladék ürül. Heveny állapotban nincs vemhesülés, romlik a termékenyítési index. Vetélést ez a forma nem okoz.

Kórbonctanában a felső légutak gyulladása a vezető lelet, melyeken vérzések, kimaródások, álhártyák keletkeznek.

A vírus izolálása orrváladekokból lehetséges a tipikus légzőszervi tünetek esetén. Szövetekből Immunfluoreszcenciás (IF) módszerrel, ELISA és PCR módszerekkel mutatható ki. A szerológiai vizsgálatok a fertőzést követő második héttől mind a vérből, mind a tejből elvégezhetőek. Ekkor ELISA és vírusneutralizációs (VN) próbák jöhetnek szóba.

A védekezés és megelőzés szabályainál a járványvédelmi szabályok betartása a legfontosabb (zárt állomány, korcsoportok elkülönítése). A vakcinázás élő és inaktivált vírustartalmú készítményekkel lehetséges. Ha aktív járvánnyal állunk szemben, akkor élő vírust tartalmazó vakcinákkal védekezünk a nyálkahártya immunitás kialakítása céljából.

- Vemhes teheneket ellés előtt 6 és 3 héttel oltjuk, 2X.
- Borjakat 2-3 hónapos korban, 2X, 2-3 hét eltéréssel.
- Félévente ismétlés!
- Az üszöket vemhesítéskor.

A mentesítés szabályai:

19/2002. (III. 8.) FVM rendelet

a szarvasmarhák fertőző rhinotracheitise elleni mentesítés szabályairól

Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 45. §-ának 11. pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § (1) A szarvasmarha és rokonfajainak fertőző rhinotracheitise (IBR/IPV-IBP, a továbbiakban: IBR) elleni mentesítés minden, BHV-1 vírussal szemben fogékony állományban kötelező.

(2) A mentesítést az illetékes megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatósága (a továbbiakban: élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság) irányítja és felügyeli.

4. §(1) A két éven belül nem vakcinázott állományokban, ha ott a betegség valamely formáját ezen időszak alatt nem állapították meg, tájékoztató vizsgálatokat kell végezni.

(2) A tájékoztató vizsgálat a mentesítés kezdete előtt, a fertőzöttség mértékének kiderítésére elvégzett **szerológiai vizsgálat**, melyet **ötvenes létszám alatt valamennyi**, az ENAR szerint egyedileg megjelölt,

félévesnél idősebb szarvasmarhán, **ennél nagyobb állományok esetében valamennyi tenyészbikán és a fél évnél idősebb üszők, valamint a tehenek tizenöt százalékán** (beleértve az előző fél évben elvetélt, halott magzatot ellett, vagy nem fogamzott teheneket is) kell elvégezni. **Tejelő állományban a vérminta tejmintával helyettesíthető.**

A mentesítés módjai

7. § (1) A mentesítés módját a fertőzöttség mértéke, az állomány nagysága, a tartási rendszer és a tulajdonos pénzügyi lehetőségei alapján kell megválasztani, a lehetséges módokat a 2. számú melléklet tartalmazza.

(2) A mesterséges termékenyítő állomásokra, valamint a sperma, embrió, illetve *in vitro* megtermékenyített petesejt importjára vonatkozó részletes szabályokat a 3. számú melléklet tartalmazza.

(3) Az állomány státuszának ellenőrzése érdekében el kell végezni a következő vizsgálatokat:

a) tizenkét havonta minden hat hónaposnál idősebb egyedre kiterjedő szerológiai vizsgálat; a kizárólag híztlásra tartott állományokból elegendő a vágóhidra szállított egyedek vizsgálata,

b) tejelő állományokban a tejelő tehenek tejmintájának hat havonkénti vizsgálata,

c) a vetélt állatok vérmintájának vizsgálata a vetélést követő 3-6 héten belül.

A mentesítés lehetséges módjai

1. Szelekciós mentesítés:

a) a fertőzöttség aránya a tájékozódó vizsgálatok alapján viszonylag alacsony (max. 10%):

aa) valamennyi, hat hónaposnál idősebb szarvasmarhából vért kell venni, a szeronegativokat elkülöníteni (legalább külön istállóban, de lehetőleg jól előkészített külön telepen),

ab) a szeronegatív csoportban a vérvizsgálatokat 3-6 hetenként mindaddig folytatni kell, amíg két, legalább 21 napos időközzel elvégzett vizsgálat valamennyi egyedre nézve negatív eredményt ad, a pozitívan reagáló egyedeket az állományból el kell távolítani,

ac) a fertőzött (szeropozitív) csoport egyedeit a vírusürítés csökkentése érdekében hagyományos, inaktivált vakcinával 3-5 hetes időközben kétszer, majd félévente egyszer immunizálni kell, az ilyen állományokban további szerológiai vizsgálatokat nem kell végezni,

ad) az utolsó szeropozitív egyed eltávolítása után az állomány az 5. § (4) bekezdésének megfelelően éri el az IBR mentességet;

b) a fertőzöttség arányától függetlenül alkalmazható, marker vakcinák használata mellett végzett mentesítés:

ba) a fertőzöttnek talált állományban gE-negatív marker vakcinával kell az állományt rendszeresen immunizálni, a felnőtt állományokat 3-5 hetes időközben kétszer végzett oltással alapimmunizálni, majd félévente emlékeztető

oltásban részesíteni; a korábban már alapimmunizálásban részesített üszöket, teheneket egyszer kell vakcinázni a vemhesítéskor, majd pedig az ellés előtt 6-3 héttel egymás után kétszer,

bb) a borjak vakcinázását 8-12 hetes korban (klinikai megbetegedéstől veszélyeztetett helyzetben már 2 hetes korban) kell kezdeni, és a 3-5 hét múlva megismételt vakcinázást követően félévente emlékeztető oltásban részesíteni,

bc) ezen állományokban hagyományos vakcina nem használható, az oltási tájékoztatók szigorú betartása mellett az élő és inaktivált marker vakcinák együttesen is alkalmazhatók,

bd) az első ellenőrző vizsgálatot a program beindítását követően legkorábban az első év végén kell elvégezni kizárólag diszkriminatív ELISA alkalmazásával,

be) selejtezéskor, egyéb állománycsökkentéssel kapcsolatos döntésekkor figyelembe kell venni a vizsgálatok eredményeit,

bf) az utolsó gE szeropozitív állat eltávolítása után az állomány az 5. § (3) bekezdésének megfelelően éri el a gE negatív minősítést.

2. Generációváltással történő mentesítés:

A program alaptétele a borjak elkülönített, fertőzéstől mentes felnevelése:

a) a kiindulási állományban a vírusürítés csökkentése

érdekében a vemhes teheneket, az intrauterin fertőződés ellen, ellés előtt vakcinázni kell, erre a célra hagyományos vakcinák is alkalmazhatók,

b) borjakat háromnapos kortól elkülönítetten, tejpótlókkal vagy mentes állományból származó tejjel kell felnevelni,

c) az első vérvizsgálatot hat hónapos korban kell végezni, a szeropozitív egyedeket ki kell emelni, a vizsgálatokat 3-6 hetes időközönként addig kell folytatni, amíg két egymást követő vizsgálat minden egyedre nézve negatív eredményt nem ad,

d) az így kialakított negatív növendéküsző-állományt együtt kell tartani, vemhesíteni és leelletni,

e) ezeket az egyedeket csak IBR-mentes vagy gE negatív állományokba szabad beállítani.

3. Állománycserével történő mentesítés:

Teljesen kiűritett, alaposan takarított és fertőtlenített telep rágcsáló- és rovarirtás után negatív állománnyal történő betelepítésével végezhető.

4. A tenyészállományoktól elkülönítve, külön telepen tartott hízómarha-állományokban a vírusűrités csökkentése érdekében hagyományos, inaktivált vakcinával 3-5 hetes

időközben kétszer, majd félévente egyszer immunizálni kell. Elkülönítve, de a tenyészállománnyal egy telepen tartott hízómarha-állományokban a tenyészállományokban folytatott vakcinázási rendet kell betartani.

5. Amennyiben a hagyományos szelekcióval, generációváltással vagy állománycserével végzett mentesítések során vakcinázás válik szükségessé, az állatokat csak gE negatív vakcinával szabad oltani, illetve diszkriminatív ELISA-val kell vizsgálni.

Néhány gondolat a mentesítésről, és az ország aktuális mentességi státuszáról.

Az állománycsere ugyan gyors mentesítési eljárás, de iszonyú drága. A generációváltásra alapozott mentesítés lassú. Leggyakrabban a vakcinára alapozott szelekciós mentesítések közül választunk. Azonban mindegy melyik típust választjuk (inaktivált, marker), mindig be kell tartani az alábbiakat: a vakcinázott tehenek borjait elkülönítetten kell felnevelni. A kolosztrum elfogyasztása után legkésőbb a 3. napon el kell választani.

A mentesség fenntartására rendszeres ellenőrző vizsgálatok kellenek.

Egyes szakértők szerint:

Magyarországon az állományok túlnyomó többségében a markervakcina alkalmazása mellett végzett mentesítést alkalmazzák. Évente kétszer vakcináznak minden állatot a telepen.

A mentesítési folyamat előrehaladását szinte senki nem ellenőrzi. Mivel a legtöbb gazdaság több mint tíz éve alkalmazza a markervakcinát, és IBR vírus okozta fertőzést több éve nem igazoltak, továbbá gE pozitivitás sem fordul elő szinte sehol, tulajdonképpen a legtöbb vakcinázott állomány vírusmentesnek tekinthető. Az állami támogatás viszont a jelenlegi gyakorlatot konzerválja.

Ugyanakkor a fentiek ellenére nem mentes egy gazdaság

sem, mert a „mentes” státusz csak a vakcinázás teljes felhagyása után végzett két abszolút negatív (tehát nem gE negatív, hanem minden ellenanyagtól mentes) eredmény esetén adható.

A vakcinázás abbahagyása kockázatos, de ha az országot (vagy az adott állományt) mentesnek akarjuk nyilvánítani, akkor előbb-utóbb szükséges lesz, hiszen a markervakcinázás felhagyása után még öt-tíz év kell, hogy a markervakcinázott állatok „kikopjanak” a telepekről. (Szürkemarhák esetében akár húsz év is kellhet.) Ezután folyamodhatunk csak a „mentes” státuszért.

SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT

8. táblázat: A teljesítményvizsgált tehenészeti telepek megyénkénti megoszlása az állomány elegytej szomatikus sejtszámának telepenkénti súlyozott átlaga alapján (2022. február)

Megye	Szomatikus sejtszám x ezer / cm ³										Telep
	< 400		401 - 500		501 - 700		701 - 1000		> 1000		
	A telepek száma és százalékos megoszlása										
Baranya	15	83,33	1	5,56	1	5,56	1	5,56	0	0,00	18
Bács-Kiskun	12	46,15	4	15,38	6	23,08	1	3,85	3	11,54	26
Békés	21	60,00	7	20,00	2	5,71	3	8,57	2	5,71	35
Borsod-Abaúj-Zemplén	13	72,22	0	0,00	4	22,22	0	0,00	1	5,56	18
Csongrád-Csanád	13	61,90	4	19,05	3	14,29	1	4,76	0	0,00	21
Fejér	12	66,67	5	27,78	1	5,56	0	0,00	0	0,00	18
Győr-Moson-Sopron	17	53,13	5	15,63	6	18,75	3	9,38	1	3,13	32
Hajdú-Bihar	31	67,39	3	6,52	8	17,39	4	8,70	0	0,00	46
Heves	3	37,50	4	50,00	0	0,00	1	12,50	0	0,00	8
Komárom-Esztergom	6	75,00	1	12,50	1	12,50	0	0,00	0	0,00	8
Nógrád	4	50,00	1	12,50	2	25,00	1	12,50	0	0,00	8
Pest	15	65,22	3	13,04	5	21,74	0	0,00	0	0,00	23
Somogy	7	63,64	1	9,09	2	18,18	0	0,00	1	9,09	11
Szabolcs-Szatmár-Bereg	8	33,33	6	25,00	8	33,33	2	8,33	0	0,00	24
Jász-Nagykun-Szolnok	17	62,96	5	18,52	3	11,11	2	7,41	0	0,00	27
Tolna	11	40,74	4	14,81	9	33,33	2	7,41	1	3,70	27
Vas	8	50,00	5	31,25	2	12,50	1	6,25	0	0,00	16
Veszprém	12	57,14	2	9,52	4	19,05	3	14,29	0	0,00	21
Zala	8	88,89	1	11,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9
Összes telep	233		62		67		25		9		396
Összes telep %		58,84		15,66		16,92		6,31		2,27	
összes fejt tehén	106 685		21 984		18 381		6 243		1 693		154 986
összes fejt tehén %		68,84		14,18		11,86		4,03		1,09	

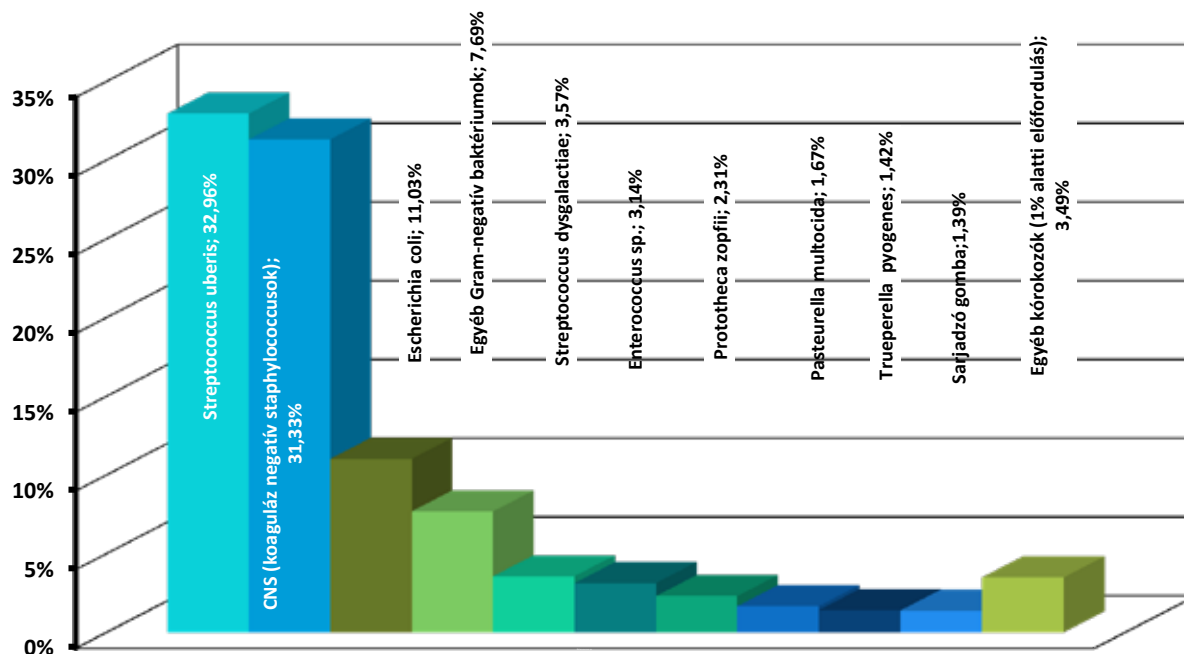
9. táblázat: A vizsgált tehenállomány megoszlása és tejtermelése súlyozott átlag sejtszám-értékhatáronként (2022. február)

Sejtszám értékhatár x 1000	Fejt tehén	Összes	Napi tej kg	Fejési átlag
Kevesebb, mint 100	79 282	2 901 134		36,59
101 - 400	42 001	1 323 418		31,51
401 - 500	4 798	149 992		31,26
501 - 700	6 268	195 312		31,16
701 - 1 000	5 559	172 665		31,06
1 001 - 3 000	11 429	353 275		30,91
3 001 és több	4 036	110 634		27,41
Összesen	153 373	5 206 429		33,95

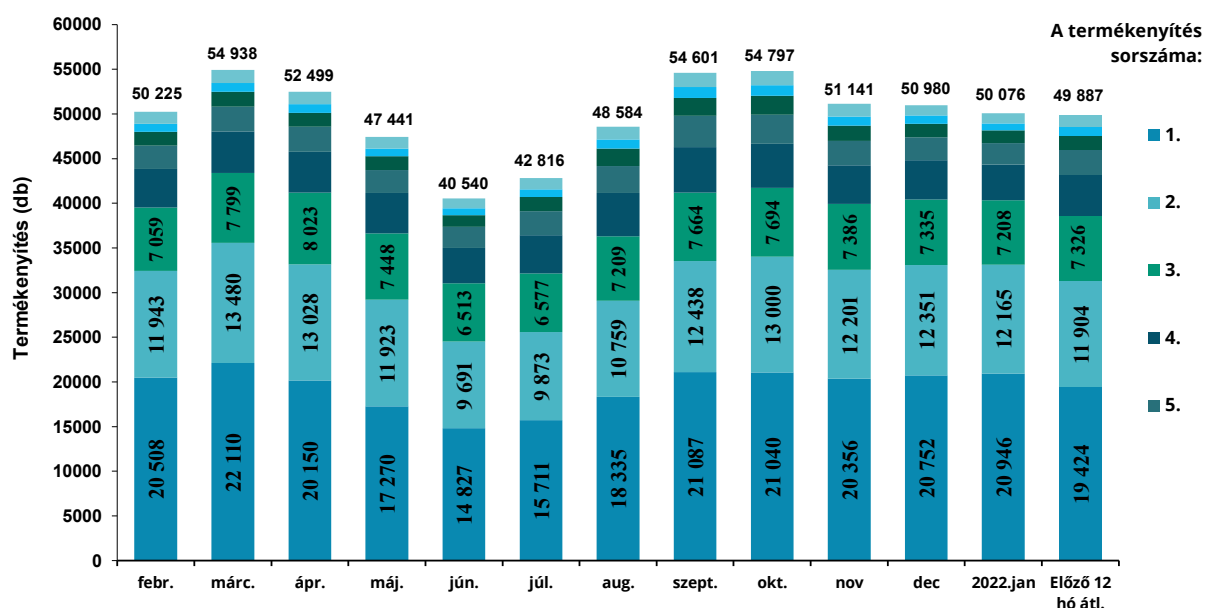
Tejmintákban azonosított kórokozók aránya

1. ábra: A TELJESKÖRŰ VIZSGÁLATOKRA KÜLDÖTT TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA
Vizsgált időszak: : 2021. március 01. és 2022. február 28.

Termékenyítési adatok elemzése a szaporítás javításáért

2. ábra: Az "A" módszerrel ellenőrzött tehének havonkénti termékenyítéseinek száma és megoszlása a termékenyítések sorszáma szerint.
Vizsgált időszak: 2021.02.01 - 2022.01.31.

TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

10. Táblázat: A tej karbamid-tartalmának vizsgálatába bevont állományok megoszlása

Ellenőrző fejés dátuma: **2022. február**
Fejt tehenek száma: **140 182**

Ellenőrzött tehénszám: **160 959**
Értékelt minták száma: **139 010**

Megnevezés	Megoszlás	
	(n)	%
Fehérje- és energiahiány	646	0,46
Energiahiány	13 277	9,55
Fehérjetöbblet és energiahiány	4 219	3,04
Fehérjehiány és enyhe energiatöbblet	3 075	2,21
Fehérje- és energiaegyensúly	65 888	47,40
Fehérjetöbblet és enyhe energiahiány	17 797	12,80
Fehérjehiány és energiatöbblet	1 557	1,12
Energiatöbblet	25 904	18,63
Fehérje- és energiatöbblet	6 647	4,78

2022. február hónapban a 398 ellenőrzött telepből 331, az ellenőrzött telepek 83%-a vette igénybe a karbamid mérési szolgáltatást a fejt tehenállomány 90%-ára.

PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

Vemhességi vizsgálatok száma és eredménye (2021. február)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
Összes mérés				
2021. 02.	707	434	236	37
Tejlaboron keresztül				
	284	139	131	14
Adatfeldolgozáson keresztül				
	423	295	105	23
Vemhességi napok alapján				
0-27 napig	22 NÉ	11 NÉ	8 NÉ	3 NÉ
28-45 napig	184	117	58	9
46-60 napig	87	59	22	6
61 naptól	130	108	17	5

NÉ: nem értékelt

2021. februári vemhesség vizsgálatok* eredményei a bejelentett ellések alapján

VEMHESÉG VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE					
Vemhességi szakasz	PAG	Bejelentett ellések alapján megállapított eredmény			
		megoszlás (db)	bejelentés	megoszlás (db)	megjegyzés
Vemhességi napok alapján (PAG) (a bejelentett termékenyítéstől eltelt napok száma). Vemhességi idő: 285 +/- 14 nap	28-45 napig	117 vemhes	80 egyed	időre ellett	
			7 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	7 egyed korábbi termékenyítésre ellett 0 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			30 egyed	nincs ellés	KORAI EMBRIO- MAGZATVESZTÉS????? 13 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		58 üres	58 egyed	üres	4 egyed következő termékenyítésre vemhesült 12 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		9 ism.	0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			9 egyed	üres	1 egyed következő termékenyítésre vemhesült 3 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
	46-60 napig	59 vemhes	46 egyed	időre ellett	
			4 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	4 egyed korábbi termékenyítésre ellett 0 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			9 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS????? 5 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		22 üres	22 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 9 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		6 ism.	2 egyed	vemhes	2 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			4 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 1 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
	61 naptól	108 vemhes	83 egyed	időre ellett	
			15 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	14 egyed korábbi termékenyítésre ellett 1 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			10 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS????? 6 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		17 üres	17 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 3 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		5 ism.	1 egyed	vemhes	1 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			4 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 0 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült

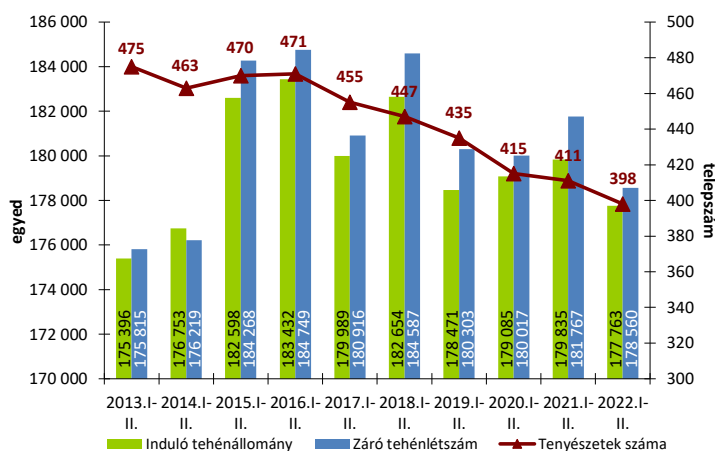
*Adatfeldolgozáson keresztül regisztrált vemhesség vizsgálatok
(PAG vizsgálati eredmények: vemhes, üres, ismételt vizsgálat javasolt)

Vemhességi vizsgálatok nyilvántartása (2021. február - 2022. február)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
2021.02.	707	434	236	37
2021.03.	822	473	305	44
2021.04.	920	639	236	45
2021.05.	843	517	297	29
2021.06.	873	559	270	44
2021.07.	768	433	278	57
2021.08.	616	300	278	38
2021.09.	678	364	277	37
2021.10.	844	455	337	52
2021.11.	950	620	278	52
2021.12.	848	522	287	39
2022.01.	719	422	260	37
2022.02.	802	512	267	23
Összes minta	10390	6250	3606	534

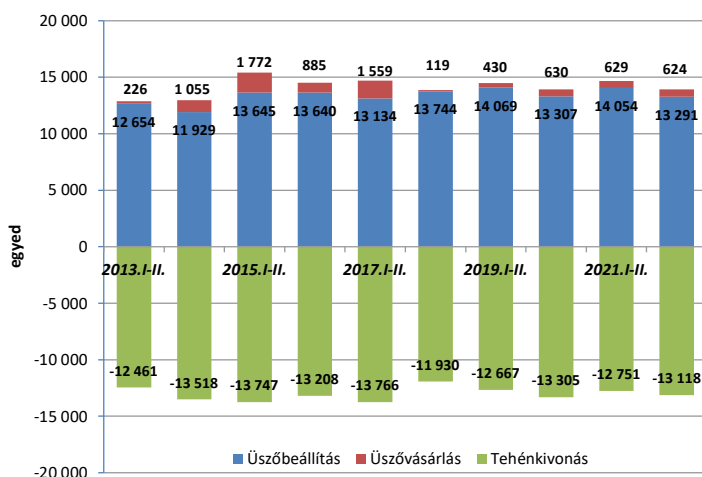

1. ábra Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma, induló és záró tehénlétszáma (db, 2013-2022. I-II. hó)

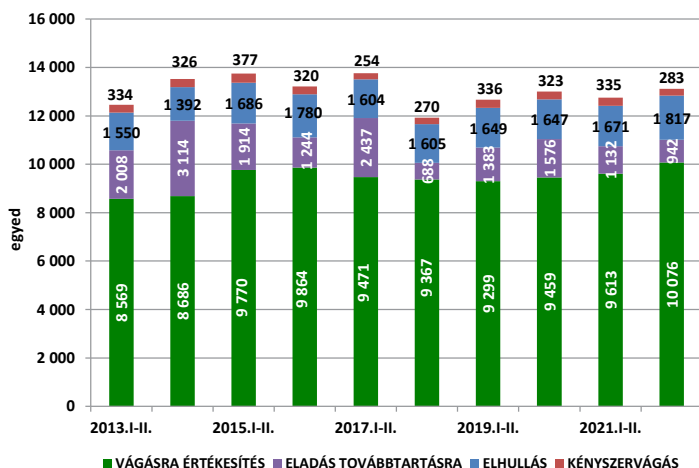
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2022 februárjában 1-gyel (+0,3%) több volt, mint 2022 januárjában. A termelésellenőrzött tenyészetek száma 2015 óta folyamatosan csökken, és az elmúlt 3 hónapban már 400 alatt volt. 2022. február végén 3.207-tel kevesebb (-1,8%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,2%-kal (-77) kisebbedett, és a tehenészetek csökkenésének üteme nem lassul. Ugyanakkor 2013 februárja óta a záró tehénlétszám nőtt (+2.745 egyed, +1,6%), így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 370-ről 449-re emelkedett.

2. ábra Az üszőbevétel és tehénkivonás alakulása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-II. hó)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2021-ről 2022-re – egy év alatt – enyhén csökkent (-2.072 tehen; -1,2%), de az állomány 2022 első két hónapjában picit nőtt (+797 egyed; +0,4%). Összességében 2022 februárjában a tehénkivonások száma nőtt (+367 egyed; +2,9%), az üszővásárlások (-5 egyed; -0,8%) és – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszőbeállítások száma (-763 egyed; -5,4%) pedig csökkent 2021 februárjához képest, de az év első két hónapjában az állománypótlás nagysága összességében meghaladta az állománykivonását.

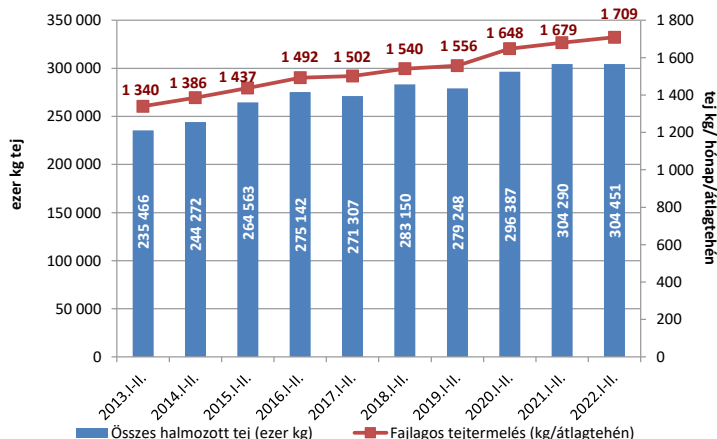
3. ábra A tehénkivonás megoszlása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-II. hó)

2022 első két havában az állományból kivont tehenek 76,8%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 10.076 volt) és 13,9%-át (1.817 egyed) az elhullás tette ki, amelyek átlag fölötti arálynak számítanak. A tehénkivonások 2,2%-áért (283 egyed) a kényszervágás volt felelős, a továbbtartásra értékesített állatok aránya pedig 7,2%-ot (942 egyed) tett ki, amelyek az alacsony értékek közé sorolhatók. 2022-ben az induló tehénállomány 5,7%-át selejtezték, 0,2%-át kényszervágták, 1,0%-a elhullott és 0,5%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 7,4%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest magas arálynak tekinthető.

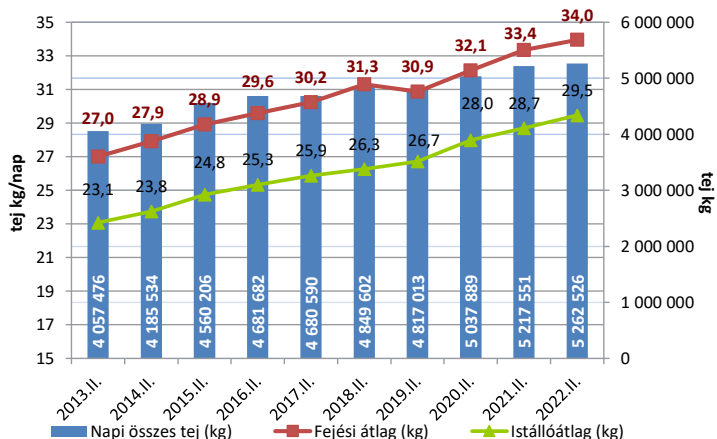

4. ábra Összes halmazott és fajlagos tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-II. hó)

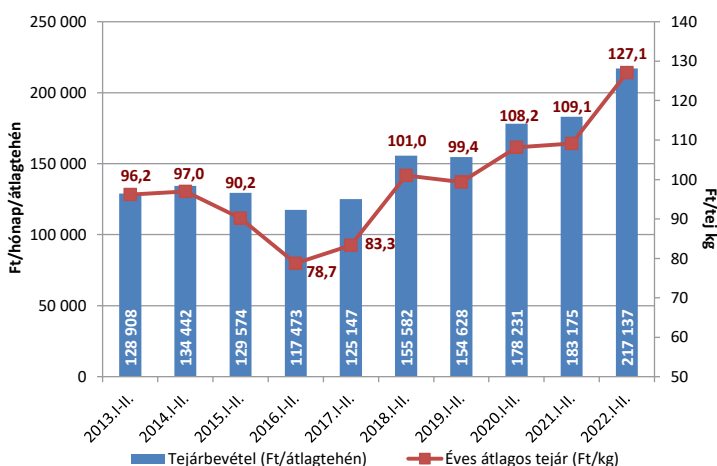
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmazott tejtermelése 2022 első két hónapjában gyakorlatilag nem változott (+0,161 millió kg; 0,0%) 2021 első két havához képest, és meghaladta a 304 millió kg-ot. Ugyanakkor a vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés enyhén emelkedett és elérte az 1709 kg-ot (+30 kg; +1,8%), ami az elmúlt 10 évben rekordnak számít. 2013 és 2022 februárja között a fajlagos tejtermelés növekedése 27,5%-os (!) volt (+369 kg), míg az összes halmazott tejtermelés még nagyobb mértékben, 68,99 millió kg-mal (+29,3%) emelkedett.

5. ábra Fejési és istállóátlag, valamint a napi összes tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. II. hó)

2022 februárjában a napi összes tejtermelés a tavalyi év februári termeléséhez viszonyítva kismértékben, 5,26 millió kg-ra nőtt (+44,98 ezer kg, +0,9%), ami az elmúlt 10 év legnagyobb értékének felel meg. Ugyanakkor 2021 februárjához képest mind a fejési átlag (+0,59 kg, +1,8%), mind az istállóátlag tovább emelkedett (+0,77 kg, +2,7%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 1,21 millió kg-mal lett több (+29,7%), a fejési és istállóátlag 6,95, ill. 6,06 kg-mal nőtt (+25,7%, ill. +27,7%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ábra: Tejárbevétel és az éves átlagos tejár az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. I-II. hó)

A tehenenkénti tejárbevétel 2022 első két havában 217 ezer Ft volt átlagosan, 18,5%-kal nőtt 2021 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb első két havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés

1,8%-os és tej árának 16,5%-os (!) növekedésében keresendő. 2013 első két havához viszonyítva a nominális tejárbevétel több mint kétharmadával, 68,4%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 27,5%-os és a tej árának 32,1%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási ára tovább emelkedett, és már 130 Ft/kg körüli átlagos árszintet ért el.

A nyerstej kiviteli ára is kedvezően alakult a vizsgált időszakban és még mindig 10%-kal magasabb volt, mint a hazai termelői átlagár. A globális és az európai uniós piacon a tej- és tejtermékek értékesítési árai, valamint a tejtermékek nemzetközi tőzsdei árai továbbra is magasak voltak és erősen emelkedő tendenciát mutattak 2022 első két hónapjában, amely növekedést a hazai nyerstej- és tejtermékek árai várhatóan tovább fognak követni az elkövetkező időszakban.

AZ 'ÉV TÖMEGTAKARMÁNYA 2021'

Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Kedves Kollégák!

Az 'Év tömegtakarmánya 2021' díjakat a tavaszi és nyári betakarítású szilázsok/szenázsok 3 kategóriájában adtuk át Szolnokon a kiváló tömegtakarmányokat előállító cégeknek. Az alábbiakban látják a vizsgálatba vont kategóriákat és a mintaszámokat **(2021. május 1. – 2022. február 5.):**

1. lucernasilázs és lucernaszenázs: 235 minta
2. fűszilázs/szenázs (olaszperje, hibridperjék, Festuloliumok, perjefélék keveréke és egyéb fűvek): 134 minta
3. rozsszilázs/szenázs (rozsa: kaláshányás előtt betakarítva): 133 minta

A legjobb lucernasilázsok és -szenázsok kiválasztásakor az alábbi szempontokat és értékeket vettem alapul:

- Lucerna esetében a minimális **szárazanyag-tartalmat** 30%-nál húztam meg, de azon mintákat is benn hagytam a versenyben, amelyeknek 30% alatti szárazanyag-tartalom mellett jó volt az erjedése.
- A szűkítés során az **RFV** (NDF és ADF alapú értékelés) volt az első szelekciós paraméter (160 pontérték felett). Reális cél lenne a prémium minőség kitűzése, ami 170 feletti pontszámot jelent.
- Ezt követte a **rostösszetétel** (NDF < 40% sza., ADF < 30% sza. ADL < 5% sza.), de az igazán jó minőség esetében az NDF 35%.

- Majd a **rost emészthetősége** (NDFd48 > 45% sza.) következik.
- Idén is kiemelt szerepet kapott a **hamutartalom** az értékelésben. A 10% alatti hamutartalom célként tűzhető ki a jövőben, de idén is a 12%-os érték volt a felső határ.
- Ezt követte a **nyersfehérje**. Ha az előző paraméterekre figyeltünk, akkor a nyersfehérje-tartalom meghaladja a 20%-ot. Szelekciós paraméterként a minimum 21% nyersfehérje-tartalmat tűztem ki célként.
- A **nitráttartalmat**, mint állategészségi kockázati tényezőt értékeltem a szűkítés során. A határértéket 0,3% (3 g/kg sza.) értéknél húztam meg.
- A jó minőségű **szilázs/szenázs erjedése** sem maradhat el az értékelésből, ez volt az utolsó paramétercsoport, amit ellenőriztem. Elsősorban a tejsav mennyisége és az ammóniatartalom (fehérjebomlásra utaló paraméter) volt a fókuszban.

Az év lucernaszilázsai/szenázsai

Az alábbi cégek készítettek kiváló minőségű lucernaszilázszt és -szenázszt tavaly. Gratulálunk!

- Bátortrade Kft., Nyírbátor
- Körös-Maros Biofarm Kft.
- Makrom Kft., Mágocs
- Cosinus Gamma Kft., Bugyi
- Dávodi Augusztus 20 Zrt.
- Borjádi Zrt.
- Agroprodukt Zrt., Marcalgergelyi
- Agrár-Ker Kft., Csanádpalota
- Zsadányi Malom '97. Kft.
- Őrségi Nemzeti Park, Óriszentpéter

A 2021. év legjobb lucernaszilázsának a táplálóanyag-tartalma és erjedése az 1. táblázatban látható.

1. táblázat A 2021. év legjobb lucernaszilázsainak és -szenázsainak a táplálóanyag-tartalma és erjedése (235 minta, NIR adatbázis, ÁT Kft.)

		ATH2101780	Átlag 2021
		1. díj	235 minta
Szárazanyag	g/kg	410	376
Nyersfehérje	g/kg szá.	251	183
Nyersrost	g/kg szá.	206	279
Nyershamu	g/kg szá.	118	123
Cukor	g/kg szá.	22	30
NDF	g/kg szá.	320	429
ADF	g/kg szá.	255	329
ADL	g/kg szá.	43	61
Lebontható NDF₄₈	g/kg szá.	138	167
iNDF₂₄₀	g/kg szá.	141	223
RFV		201	141
OMd₄₈	%	73,7	66,0
NEI (MT. Kódex)	MJ/kg szá.	6,05	5,32
pH		4,4	4,9
NH₃-N % össz N	összN %	9,0	12,9
Tejsav	g/kg szá.	75	49
Ecetsav	g/kg szá.	9	24
T/E		8,3	2,0
Nitrát	g/kg szá.	1,2	1,3

OMd₄₈: szerves anyagok emészthetősége 48 órás in vitro inkubáció alatt (NIR), aNDFom: hamuval korrigált, amilázzal kezelt NDF, NDFd₄₈: az NDF emészthetősége 48 órás in vitro inkubáció alatt (NIR), dNDF₄₈: az emészthető NDF 48 órás in vitro inkubációval meghatározva (NIR), iNDF240: 240 óra in vitro inkubáció alatt sem lebomló NDF

Az 'Év lucernaszilájsza 2021' (235 mintából kiválasztva) díjat az alábbi cégnek adtuk át. Gratulálunk!

ZSADÁNYI MALOM '97 KFT.
ATH2005031

Az év fűszilázsai/szenázsai

A legjobb fűszilázsok és -szenázsok kiválasztásakor az alábbi szempontokat és értékeket vettem alapul:

- Az intenzív füvek esetében a minimális **szárazanyag-tartalmat** 28%-nál húztam meg, mivel a magasabb kiindulási cukortartalom segíti a tejsavas erjedési folyamatot. Kémiai silózási adalékanyagok mellett akár a 25% szárazanyag-tartalom is adhat megfelelő minőségű erjedést (a csurgaléklé képződésére azonban számítani kell).
- Ezt a paramétert követte a **rost emészthetősége** ($\text{NDF}_{48} > 65\%$ sza.).
- A **rostösszetétel egyre szigorúbb megítélése** következett ($\text{NDF} < 45\%$ sza., $\text{ADF} < 30\%$ sza., $\text{ADL} < 2,5\%$ sza., nyersrost $< 25\%$ sza.).
- Idén is kiemelt szerepet kapott a **hamutartalom**. Törekedni kell a **10% alatti hamutartalomra!**
- Ezt követte a **nyersfehérje-tartalom**. Selektációs paraméterként a minimum 15% nyersfehérje-tartalmat tűztem ki célként.
- A **nitráttartalmat**, mint állategészségi kockázati tényezőt értékeltem a szűkítés során. A határértéket 0,4% (4 g/kg sza.) értéknél húztam meg, pedig a **0,3%, azaz 3 g/kg sza. lenne az ideális**. Sok jó fűszilázs esett át a rostán a magas nitráttartalom miatt.
- A jó minőségű fűszilázs **erjedése** esetében a

tejsav mennyisége és az ammóniatartalom (fehérjebomlásra utaló paraméter) volt a fókuszban.

Sok jó minőségű fűszilázst és fűszenázst készítettek a kollégák. Sajnos a hamutartalom és nitráttartalom miatt olyan fűszilázsok is kiestek a legjobbak közül, amelyeket fiatalon, kiváló rostemészthetőséggel takarítottak be. A fűszilázsok és -szenázsok között a legkiválóbbakat az alábbi telepeken készítették 2021-ben:

- Nemesszalóki Mg. Zrt.
- Solum Zrt., Csémpusztá
- Agroprodukt Zrt., Zsigmondháza
- Cosinus Gamma Kft., Bugyi
- Agroprodukt Zrt., Csót-Újmajor
- Hód-Mezőgazda Zrt., Vajhát
- Nagykőrűi Haladás Mg. Kft.
- Inter-Agrárium Kft.
- Tirus Mg. Zrt., Márialaka
- Hajdúböszörményi Béke Mg. Kft.
- Pernyéspusztá Kft.
- Bátortrade Kft., Nyírbátor
- Jászberényi Kossuth Zrt.
- Hunland Production Kft., Kiskunlacháza

A 2021. év legjobb fűszilázsának a táplálóanyag-tartalma, emészthetősége és erjedése a 2. táblázatban látható.

2. táblázat A 2021. év legjobb fűszilázsának a táplálóanyag-tartalma és erjedése (134 minta, NIR adatbázis, ÁT Kft.)

		ATH2102032	Átlag
		1. díj	134 minta
Szárazanyag	g/kg sza.	395	373
Nyersfehérje	g/kg sza.	172	134
Nyersrost	g/kg sza.	215	266
Nyershamu	g/kg sza.	114	114
Cukor	g/kg sza.	69	62
NDF	g/kg sza.	402	499
ADF	g/kg sza.	241	299
ADL	g/kg sza.	18	27
NDF_{48}	%	74	64
Lebontható NDF_{48}	g/kg sza.	296	313
iNDF_{240}	g/kg sza.	65	127
OMd_{48}	%	80	73
NEI (MT. Kódex)	MJ/kg sza.	6,98	6,16
pH		4,6	4,4
$\text{NH}_3\text{-N}$ % össz N	% sza.	8	9
Tejsav	g/kg sza.	63	68
Ecetsav	g/kg sza.	14	16
LA/AA		4,5	4
Nitrát	g/kg sza.	2,3	3,3

OMd_{48} : szerves anyagok emészthetősége 48 órás in vitro inkubáció alatt (NIR), aNDFom : hamuval korrigált, amilázzal kezelt NDF, NDF_{48} : az NDF emészthetősége 48 órás in vitro inkubáció alatt (NIR), dNDF_{48} : az emészthető NDF 48 órás in vitro inkubációval meghatározva (NIR), iNDF_{240} : 240 óra in vitro inkubáció alatt sem lebomló NDF

Az 'Év fűszilázsa 2021' (133 mintából kiválasztva) díjat az alábbi cégnek adtuk át. Gratulálunk!

JÁSZBERÉNYI KOSSUTH ZRT.
ATH2102032

Az év rozsszilázsa/szenázsa

A legjobb rozsszilázsok kiválasztásakor az alábbi szempontokat és értékeket vettem alapul:

- A rozs esetében a minimális **szárazanyag-tartalmat** 28%-nál húztam meg. **A romlási folyamatokat gátló anyagok használatát javaslom** (Xtrasil, savkeverékek), mivel ezen silózási adalékanyagok mellett akár a 25% szárazanyag-tartalom is adhat megfelelő minőségű erjedést (a csurgaléklé képződésére azonban számítani kell).
- Ezt követte a rosttartalom, a rostösszetétel (NDF < 55% sza., ADF < 33% sza., ADL < 3% sza., nyersrost < 30% sza.).
- A **rostemészhetőség** ($NDFd_{48} > 65\%$) szintén elsődleges szempont volt, mivel a rozs gyors öregedése miatt ez kritikus a technológiában.
- Az értékelés során nagy hangsúlyt kapott a **hamutartalom** (maximum 12% sza.).
- A **fehérjetartalom** mellett (minimum 15% sza. nyersfehérje).
- A **nitrát** is szelekciós paraméter volt (<0,4%, azaz < 4 g/kg sza.). Több takarmányminta ezen paraméter miatt nem kerülhetett a legjobbak közé!
- A jó minőségű rozsszilázs **erjedése** esetében a tejsav mennyisége és az ammóniatartalom (fehérjebomlásra utaló paraméter) volt még a fókuszban.

Sajnos a fiatal alapanyagok között sok volt a nitrátos és/vagy magas hamutartalmú!

Az alacsony szárazanyag-tartalom NEM CÉL, de erjedhet jól! Ennek az egyik kulcsa az alacsony hamutartalom és hatással van rá a gyors, de intenzív taposás, a megfelelő adalékanyag-használat.

Kiemeltem 4 olyan szilázst, amely alacsony szárazanyag-tartalom mellett kiváló erjedésű volt.

- 26% sza., tejsav: 91 g/kg sza. és 10% ammónia-N, 85 g/kg sza. hamu (DPMG Zrt., Törtel)
- 26% sza., tejsav: 88 g/kg sza. és 10% ammónia-N, 82 g/kg sza. hamu (Enyingi Agrár Zrt., Kicséripusztá)
- 27% sza., tejsav: 105 g/kg sza. és 11% ammónia-N, 83 g/kg sza. hamu (Enyingi Agrár Zrt., Kicséripusztá)
- 27% sza., tejsav: 123 g/kg sza. és 11% ammónia-N, 79 g/kg sza. hamu (Enyingi Agrár Zrt., Kicséripusztá)

A rozsszilázsok és -szenázskok között a legkiválóbbakat az alábbi telepeken készítették 2021-ben.

- Makrom Kft., Mágocs
- Törökszentmiklósi Mg. Zrt., Csorba
- Vásárhelyi Róna Kft.
- Extra-Tej Tejtermelő Kft., Beled
- Lajta-Hanság Zrt., Mosonszolnok
- Hód-Mezőgazda Zrt., Vajhát
- Húshasznú Bt.
- Aranykocsi Zrt., Kocs
- Toldi-Tej Kft., Nagykőrös
- Pálhalmi Agrospeciál Kft.
- Tedej Zrt., Hajdúnánás
- Hajdúböszörményi Mg. Kft.,
- Agro-Cow Kft., Balogh tanya
- Dunatáj Mg Zrt., Dömsöd
- DPMG Zrt., Törtel
- Enyingi Agrár Zrt., Kicséripusztá

A 2021. év legjobb rozsszilázsainak a táplálóanyag-tartalma, emészthetősége és erjedése a 3. táblázatban látható.

3. táblázat A 2021. év legjobb rozsszilázsainak a táplálóanyag-tartalma és erjedése (133 minta, NIR adatbázis, ÁT Kft.)

		ATH2102030	ATH2104164	ATH2101913	Átlag 133 minta
Száranyag	g/kg szá.	292	284	333	278
Nyersfehérje	g/kg szá.	184	153	165	135
Nyersrost	g/kg szá.	223	213	229	274
Nyershamu	g/kg szá.	86	109	96	93
Cukor	g/kg szá.	12 alatt	16	12 alatt	41
NDF	g/kg szá.	438	429	452	527
ADF	g/kg szá.	233	223	242	300
ADL	g/kg szá.	20	19	18	23
NDFd₄₈	%	73	66	74	66
Lebontható NDF₄₈	g/kg szá.	319	282	332	344
iNDF₂₄₀	g/kg szá.	84	86	87	109
OMd₄₈	%	79	76	79	73
NEI (MT. Kódex)	MJ/kg szá.	6,05	5,89	5,97	5,84
pH		3,8	3,6	4,0	4,1
NH₃-N % össz N	% szá.	9,0	9,0	9,0	12
Tejsav	g/kg szá.	109	142	117	79
Ecetsav	g/kg szá.	15	22	21	25
LA/AA		7,3	6,5	5,6	4
Nitrát	g/kg szá.	3,6	2,8	3,2	2,8

OMd₄₈: szerves anyagok emészthetősége 48 órás in vitro inkubáció alatt (NIR), aNDFom: hamuval korrigált, amilázzal kezelt NDF, NDFd₄₈: az NDF emészthetősége 48 órás in vitro inkubáció alatt (NIR), dNDF₄₈: az emészthető NDF 48 órás in vitro inkubációval meghatározva (NIR), iNDF240: 240 óra in vitro inkubáció alatt sem lebomló NDF

A legjobb erjedésért külön szépségdíjat adtunk át. A legnagyobb fehérjetartalom (mérsékelt nitráttartalom mellett) szintén külön díjat kapott. A Nagydíjat az a szilázs kapta meg, amelyik a legkiegyensúlyozottabb összetételű volt (a táplálóanyag-tartalom, az emészthetőség, az energiatartalom és az erjedés egyensúlyával), reális üzemi hozam mellett, reális önköltséggel és nagy tehénlétszámmal volt etetve.

Az 'Év rozssziláza 2021' (133 mintából kiválasztva) díjat az alábbi három cégnek adtuk át. Gratulálunk!

Legnagyobb fehérjetartalom
(mérsékelt nitráttartalom mellett):
ARANYKOCSI ZRT., KOCS
ATH2102030

A legjobb erjedés:
EXTRA-TEJ TEJTERMELŐ KFT.
ATH2104164

Nagydíj:
HÓD-MEZŐGAZDA ZRT.
ATH2101913

A Hód-Mezőgazda Zrt. vajhái telepén készült rozsszilázs vetésterülete 400 ha volt, és 1400 tehén ette ezt a rozsszilázst!

A lucerna- és rétiszéna mintákból az alacsony mintaszám miatt nem választottunk díjnyertest, de a legjobb mintákat és az átlagértékeket a 4-5. táblázatban bemutatjuk.

Kiváló minőségű lucernaszéna minták érkeztek az alábbi telepekről:

- Mezőfalvai Tejhasznú Kft.
- Hód-Mezőgazda Zrt., Vajhát
- Szombathelyi Tangazdaság Zrt.
- Hajdúböszörményi Béke Mg. Kft.,
- Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt., Mezőhegyes

4. táblázat Jó minőségű lucernaszénák és a 2021. év lucernaszénáinak átlagos táplálóanyag-tartalma
(34 lucernaszéna minta, NIR adatbázis, ÁT Kft.)

		ATH2102176	ATH2103005	Átlag 34 minta
		Hód-Mezőgazda Zrt.	Mezőfalvai Tejhasznú Kft.	
Nyersfehérje	g/kg szá.	222	232	178
Nyersrost	g/kg szá.	215	234	321
Nyershamu	g/kg szá.	110	98	87
Összcukor	g/kg szá.	57	46	48
NDF	g/kg szá.	373	395	510
ADF	g/kg szá.	271	292	368
ADL	g/kg szá.	44	53	70
NDFd ₄₈	%	46	40	35
dNDF ₄₈	g/kg szá.	172	156	180
RFV		169	156	113
OMd ₄₈	%	73	67	60
NEI	MJ/kg szá.	5,96	5,99	5,02

OMd₄₈: szerves anyagok emészthetősége 48 óras in vitro inkubáció alatt (NIR), aNDFom: hamuval korrigált, amilázzal kezelt NDF,
NDFd₄₈: az NDF emészthetősége 48 óras in vitro inkubáció alatt (NIR), dNDF₄₈: az emészthető NDF 48 óras in vitro inkubációval meghatározva (NIR),
iNDF240: 240 óra in vitro inkubáció alatt sem lebomló NDF

Jó minőségű rétiszéna minták érkeztek az alábbi telepekről:

- Lajta-Hanság Szövetkezet, Bősárkány
- Bükki Nemzeti Park, Tarnaszentmiklós
- Hód-Mezőgazda Zrt., Vajhát
- Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt.
- Kőszegi Evangélikus Középiskola
- Jószágbarát Kft., Kőszeg
- Magyaralmási Agrár Zrt.
- Sződliget Tangazdaság
- Tirus Mg Zrt., Máriaalaka
- Csiki Tej Kft.
- ComAgro-Sardo Kft., Nógrádkövesd
- Szabadság Mg. Szöv., Tiszalök

5. táblázat Jó minőségű rétiszenák és a 2021. év rétiszenáinak átlagos táplálóanyag-tartalma
(60 rétiszéna minta, NIR adatbázis, ÁT Kft.)

		Hód-Mezőgazda Zrt.	Magyaralmási Agrár Zrt.	Bükki Nemzeti Park, Tarnaszentmiklós		Átlag 60 minta
		ATH2102175	ATH2101645	ATH2103950	ATH2103951	
Nyersfehérje	g/kg sza.	115	104	117	92	93
Nyersrost	g/kg sza.	296	275	299	288	327
Nyershamu	g/kg sza.	90	100	87	91	80
Összcukor	g/kg sza.	81	104	75	126	69
NDF	g/kg sza.	537	566	535	557	653
ADF	g/kg sza.	337	299	344	321	367
ADL	g/kg sza.	51	29	51	29	47
NDFd ₄₈	%	47,0	58	48,2	58,8	45
dNDF ₄₈	g/kg sza.	252	327	258	328	293
OMd ₄₈	%	66,6	69	65,6	69,5	57
NEI	MJ/kg	5,38	5,32	5,41	5,37	4,91

OMd₄₈: szerves anyagok emészthetősége 48 óras in vitro inkubáció alatt (NIR), aNDFom: hamuval korrigált, amilázzal kezelt NDF,
NDFd₄₈: az NDF emészthetősége 48 óras in vitro inkubáció alatt (NIR), dNDF₄₈: az emészthető NDF 48 óras in vitro inkubációval meghatározva (NIR),
iNDF240: 240 óra in vitro inkubáció alatt sem lebomló NDF

Nem volt egyszerű kiválasztani a sok jó minőségű tömegtakarmány közül a legjobbakat! Örülök, hogy emelkedik a színvonal, de most egy fontosabb feladatunk van: elegendő mennyiségű és egyenletesen jó minőségű rozs-, fű- és lucernaszilázst készíteni a kifogyott készletek helyébe. Ehhez több márciusi csapadékot kívánok, és jó időt a betakarításhoz.

RÖVID KÉRDÉSEK, RÖVID VÁLASZOK

Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

A kérdés: Mi a véleménye egy 13% sza. nyersfehérje-tartalmú rozsszilázsról?

1. „Ez kb. a 'sokéves' átlag. Ez a 'realitás'. Fogadjuk el.”
2. „A dráguló műtrágya nem engedi meg, hogy többet költsünk rá.”
3. „A rozsszilázsnak el kellene érni a 16-17%-os nyersfehérje-tartalmat ilyen fehérjeárak mellett. Drága import fehérjét lehet vele spórolni.”
4. „Lehet, hogy későn lett betakarítva. Még jó tápanyag-utánpótlás mellett sem lehet több az öreg rozsszilázs nyersfehérje-tartalma. A 13%-os nyersfehérje-tartalom rossz rostemészthetőséggel társulva gyenge energiatartalmú lesz, így kétszeresen is rosszul jártunk. Meg a tehén sem fogja meghálálni úgy nyáron.”
5. **A szerző válasza: Szerintem ez egy nagyon drága takarmány így, 13% sza. nyersfehérje-tartalommal.**

Miért?

- Tegyük fel, hogy az emészthetősége jó volt ezen szilázsnak, csak nem kapott elég nitrogénpótlást. **A nyersfehérje-tartalom egyfajta indikátora a hozamnak. Ha nem kap elegendő nitrogénpótlást a rozs, akkor nem csak a fehérjetartalma lesz kevesebb, de a hozama is.** Ebben az esetben kb. 20% hozamot veszítettünk hektáronként és kb. 40 g/kg sza. nyersfehérjét (napi szinten 120-160 g/nap/tehén). Valóban drága a műtrágya? Drágább, mint az elmaradt hozam? Ha 50 kg/ha vagy 100 kg/ha nitrogén-hatóanyagot kap a rozs (27% nitrogéntartalmú pétisóból), akkor a különbség kb. +40.000 Ft/ha.

Tegyük fel, hogy 250.000 Ft/ha összes önköltséggel számolunk 50 kg/ha nitrogénpótlás esetében. Ekkor 100 kg/ha nitrogén-hatóanyag esetében az önköltség 290.000 Ft/ha. **A gyenge fehérjetartalmú és gyengébb hozamú zöld alapanyag önköltsége 16,7 Ft/kg, míg a jó nyersfehérje-tartalmú és hozamú növényé 16,1 Ft/ha.** A betakarítás és a tartósítás költségét nem számítva. Melyik akkor a drágább takarmány?

- És ezen felül a **jobb önköltségű rozsszilázs** esetében (9-12 kg/nap/tehén adagban való etetésekor) **megspórolunk 120-160 g/nap/tehén nyersfehérje-vásárlást.** Ha átlagosan 100 Ft-tal számoljuk az extrahált napraforgó árát, akkor **a hiányzó nyersfehérje pótlásának többletköltsége +32-43 Ft/tehén/nap. Másként: 32-43 Ft/tehén a költségmegtakarítás naponta a jó minőségű rozsszilázs esetében. 500 tehenre vetítve 1 év alatt ez 6-8 M Ft-tal hatékonyabb tejtermelés.** Táplálóanyagban kifejezve pedig 20-30 tonna nyersfehérje/év spórolás. A jelenlegi, naponta változó árak mellett a kár vagy a költségmegtakarítás még nagyobb mértékű lehet.
- Az élettani hatásról nem beszéltünk, mert a fenológiai fázis azonos volt a két szilázs esetében.

Akkor lehet, hogy jobb gazdasági modell kiváló minőségű és egyben jó hozamú rozsszilászt termelni? Március 15-ig még ki lehet juttatni az utolsó adag nitrogént a talajra!

NÁLUNK TÖBBET KAP A PÉNZÉÉRT!

- **Agrárszemlélet**
országos átlagokkal és értékeléssel.
- **Hazai adatbázis**
közel 10.000 takarmány eredményével.
- **Hitelesség**
ingyenes ellenőrző mérésekkel.
- **Gyakorlatias paraméterek**
CSPS, peNDF, RFV.
- **Kisparcellás és üzemi kísérletek**
tömegtakarmányokkal.
- **Kompatibilitás**
az AMTS programmal.
- **Komplexitás**
Profi csomag, ásványi anyagok (+DCAD),
mikotoxinok és mintakoordináció.
- **Innováció**
új kalibrációkkal bővült a Profi csomag!

1. Alapadatok:

- táplálóanyagok: szárazanyag, nyersfehérje, nyerszsír, nyersrost, hamu,összcukor, keményítő, NDF, ADF, ADL, NFC, NSC, oldódó fehérje, lizin, metionin, nitrát, peNDF,
- emészthetőség: by-pass keményítő, szerves anyag emészthetőség (OMd), emészthető szerves anyag (DOM), NDFd48, dNDF48, iNDF240,
- erjedés: pH, ammónia, tejsav, ecetsav.

2. Hazai és nemzetközi számított értékek:

- Magyar energia- és fehérjeértékelési rendszer (MFE, MFN, UDP, FOM, DE, ME, Nem, NEg, NEI),
- Francia energia- és fehérjeértékelési rendszer (RDP, RUP, PDIA, PDIN, PDIE, UFL, UVF),
- Holland energia- és fehérjeértékelési rendszer (DVE, VOS, FOS),
- Német energia- és fehérjeértékelési rendszer (NEI, ME, NEI-VC, nXP, RNB, UDP),
- USA szénaértékelés: RFV.

3. USA (CNCPS és NRC) adatok

kukoricaszilázsra, lucernaszilázs/szenázsra, lucernaszénára, gabonaszilázsokra vonatkozóan:

1. CNCPS szerinti fehérjefrakciók (A1%, A2%, B1%, B2%, C%, RDP%, RUP%, A1%),
2. CNCPS szerinti szénhidrátfrakciók (A1%, A2%, A3%, A4%, B1%, B2%, B3%),
3. CNCPS szerinti NDF-lebonthatósági adatok (12, 24, 30, 48, 120 és 240 óra),
4. NRC szerinti fehérjefrakciók (totál fehérje, nyersfehérje (exc. NH3-N), ammónia%, oldódó fehérje, NDICP%, ADICP%).

Lefordítjuk, kiszámoljuk
és segítünk megérteni...
Válaszokat adunk.

Laborvezető:
Podmaniczky Tímea

tel.: +36 20 219 95 12
taklab@atkft.hu

Információ:

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. Takarmányanalitikai Laboratóriuma
2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.

www.atkft.hu

A JUMARTOK I. A JUMARTOK KÜLSŐ MEGJELENÉSE

Dr. Kenéz Árpád

Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Az ezt megelőző cikkekben a szarvasmarhafélék fajhibridjeit ismerhettük meg, ám most egy különlegesebb hibrid kerül terítékre. Kis kitérőt teszünk a kriptozoológia áltudomány berkeibe.

A jumart a szarvasmarha és a ló keresztezéséből kialakult mitikus lény. Létezésében egészen sokáig a nyugati (Franciaország, Olaszország, Svájc) és a távol keleti (Kína) tudósok is hittek. A keveréklények a történeti korszakokban a nomád (pl. szkíta, avar) és a már letelepült nyugati és északi kultúrák (pl. római, görög, viking stb.) esetében is megjelentek, sok esetben mint totemek,

állatösök. Ám, az a tény, hogy egy ilyen furcsa fajhibrid hiedelme a 20. századig kitartson, mindenképpen megér egy kis cikksorozatot, melynek alapját Dr. Eugene McCarthy, a Georgia Egyetem genetikai tanszékének egykori egyetemi oktatójának munkásságát összefoglaló honlapon talált hosszú tanulmány, valamint a messybeast honlap tartalma, pontosabban ezek általam lefordított verziója adja, amelyet megpróbáltam kisebb-nagyobb adalékokkal is kiegészíteni. A cikksorozatok részeit egy általános leírás, majd a különböző történelmi korokban felbukkanó feljegyzések gyűjteményei alkotják.

A jumartok elnevezése és megjelenése

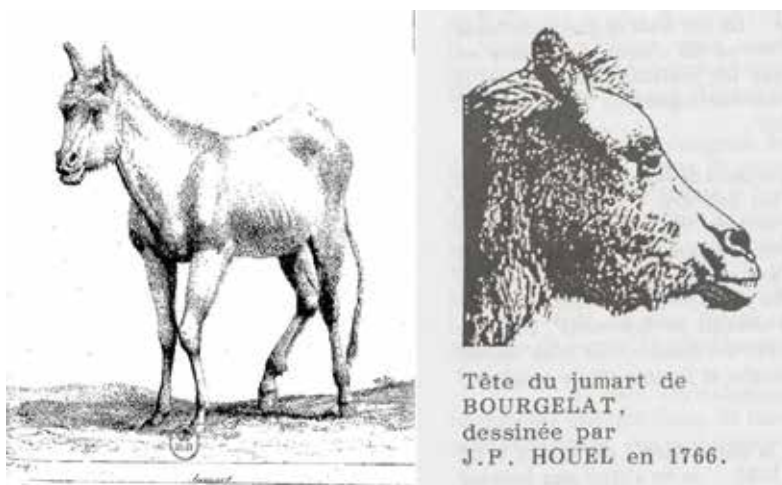
Az ilyen állatokat változatos néven illetik a világ különböző pontjain (jumart, jourmart, jumard, jumar, jeremi), de a leggyakrabban használt jumart kifejezés valószínűleg francia vagy latin eredetű. Vagy a jument (kanca) szóból vagy a latin iumentum (öszvér, máhás állat) szavakból alakult ki. A kifejezés már a 18. század elején-közepén megjelenik két, londoni kiadású könyvben is: John Locke Essay Concerning Human Understanding című művében (1706), valamint Johnson Dictionary of the English Language szótárában (1755).

A jumartok öszvérszerűek, a szarvasmarhákéhoz hasonló pofával és lábszárakkal, de nem hasított patával, bár egyes források pont azt említik, hogy lószerű megjelenésű állatok, de patájuk hasított... Termetük megfelel az öszvérekének vagy valamivel kisebbek. A szőrzetük változatos. A rövid szarvasmarha típusú szőrtől egészen a durva, számarra jellemzőig mindenféle előfordult. A jumartok és az öszvérek közötti fő különbség az, hogy a jumartok füle rövidebb, orra kerekesebb, felső állkapcsa rövid, hátuk pedig egyenesebb. Azt mondják, ha egy számar- vagy

egy lócsődör tehénnel párosodott, a jumart felső állkapcsából hiányzik a metszőfog. E tulajdonságok némelyike a számárra utal, míg más jellemzők szokatlan genetikai rendellenességeknek tudhatók be. Egyes feltételezett jumart koponyák fényképeit nézve néhány dolog nyilvánvaló. A felső állkapocs (maxilla) rendellenesen rövid, a felső metszőfogak szinte vízszintesek. A rövid maxilla makrognátia (alsó állkapocs túlnövés) egyik formája, lehet örökletes, veleszületett vagy születési trauma is okozhatja. Különböző aránytalan törpenövés (chondrodysplasia) miatt az arcorri rész(pofo)fejletlen. Az ellapuló orr miatt

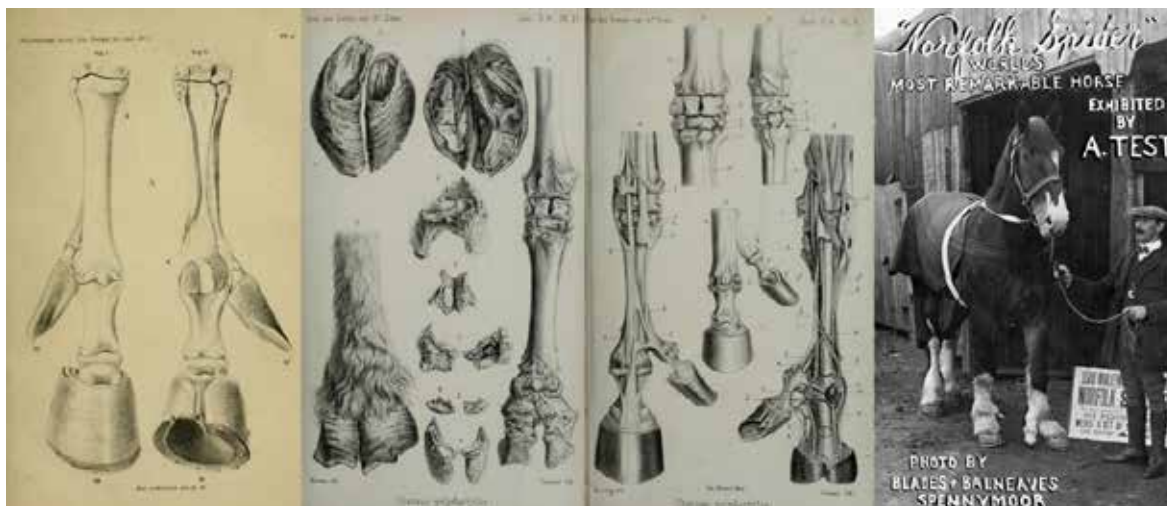
az alsó állkapocs kinyúlik és a homlok domborúvá válik, a tehén fejének vizuális benyomását kelti. A domború homlok és a rendellenes szemüregék magyarázhatják azt, hogy a korai megfigyelők ezeket a kitüremkedéseket a szarvasmarhafélékre jellemző csontdudoroknak vélték. A kondrodizplázia a törpenövésével társul, és ez megmagyarázná a végtagok és végtagok ízületeinek rendellenes arányait/felépítését. Ezt alátámasztja az a tény, hogy a jumartokat általában a normálnál kisebb öszvéreknek írták le. A lovaknál a csánk hibás állását is tehenes állásnak (cow-hocked, tehenes állás, gacsos állás) nevezik.

2. kép: A jumart portréja és rajza, amelyet Houel rajzolt az élő állat alapján. Később Bourgelat boncolta ezt az egyedet (Houel 1766).

3. kép: A Bourgelat által boncolt jumart egyed koponyája a Fragonard Állatorvosi Anatómiai Múzeum gyűjteményében (Wikipedia), egy szarvasmarha koponyája (3B scientific) és egy ló koponyája (irisharchaeology.ie).

4. kép: A lovak polidaktiliája a korabeli embereket megtéveszthette. A Jumartok legendáját ez a rendellenesség is támogatta (Wood-Mason 1871, Arloing1867, ainawgsd.tumblr.com)

KÖZLEMÉNY

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2022. január 4-i határozatában úgy döntött, hogy a 2021. április 1. napjától 2022. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2021. október 19-i

szavazásán – meghatározott 110 Ft/kg-os prognózisát nem módosítja. Az Elnökség a „kvótaév” negyedik negyedévében (2022. január-március) 123 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

TEJPIACI JELENTÉS

A 4/2020. (II.28.) AM rendelet alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, az Agrárközgazdasági Intézet és a Tej Szakmaközi Szervezet és

Terméktanács által közösen működtetett kiterjesztett adatszolgáltatási rendszerből rendelkezésre álló legfrissebb, 2022. januári adatok az alábbiak:

ALAPANYAG ADATOK		2022. január				
		menyiség [tonna]	Alapár [HUF/kg]	Zsírtartalom [g/100g]	Fehérjetartalom [g/100g]	átlagár [HUF/kg]
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	120 075	121,22	3,89	3,41	129,42
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	2 829	114,33	4,02	3,44	111,33
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej	-	2 073	-	3,90	3,37	121,12
Társvállalattól átvett alapanyag	-	6 484	-	-	-	-
Import alapanyag (külföldről vásárolt)	-	492	-	-	-	-
Társvállalatnak értékesített alapanyag	-	5 058	-	-	-	-
Export (külföldre kiszállított teljes tej)	-	16 141	-	3,85	3,34	142,23
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék	-	123 111	-	-	-	-
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külföldről) (tejgyenértékben)	-	676	-	-	-	-
Tejpor (külföldről vásárolt) (tejgyenértékben)	-	988	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

Év: 2022.						
Hónap: 1. hónap						
FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)						
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	45 834,01	0,00	34 662,27	6 847,59	18 037,47
20	- ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	38 058,07	0,00	31 887,98	2 545,40	15 167,88
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	1 594,71	123,72	1 066,71	396,24	474,81
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	926,75	0,00	237,20	408,43	1 537,61
50	Savanyú tejpor	106,89	44,36	67,75	0,00	220,51
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 403,22	31,37	1 487,22	435,16	1 447,19
70	- ebből vaj	938,27	21,00	1 032,13	136,74	876,77
80	Sajt és túró összesen	11 119,95	149,28	8 386,84	3 687,68	5 872,07
90	- ebből túró	1 380,24	0,00	1 564,43	57,75	1 131,08
91	- ebből rögzös túró HKT	785,74	0,00	577,20	150,12	217,84
100	- ebből trappista	2 360,90	20,75	2 748,32	497,65	1 101,90
110	- ebből ömlesztett sajt	2 127,18	0,00	1 557,71	755,84	1 650,42
120	Savanyított tejtermék	10 231,83	31,49	11 997,35	2 301,84	3 480,09
130	- ebből tejföl	6 708,29	0,00	6 394,76	1 787,61	2 324,36
140	- ebből növényi zsírral készült termék	684,92	0,00	823,01	26,32	194,19
150	Ízesített tejitalok	2 677,07	449,10	4 710,51	248,86	1 495,52

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2022.

Hónap: 1. hónap

NAGYKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)

Kód	Termék megnevezés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	1 304,64	8 613,36	962,06	3 920,19
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	1 165,77	7 063,42	70,46	2 831,01
21	– ebből 1,5 % zsírtartalmú UHT tej	1 129,91	4 363,24	56,44	2 823,36
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	300,22	449,78	63,43	451,02
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	45,15	44,59	5,96	111,42
50	Savány tejpor	14,10	27,65	0,02	67,46
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	119,43	341,53	12,37	186,80
70	– ebből vaj	119,86	233,71	3,18	112,94
80	Sajt és túró összesen	2 233,51	4 083,54	130,77	2 369,09
90	– ebből túró	79,04	329,99	8,73	70,69
91	– ebből rögzös túró HKT	0,00	190,24	3,44	28,75
100	– ebből trappista	1 268,74	2 138,28	54,58	1 189,56
110	– ebből ömlesztett sajt	40,41	313,30	20,88	223,91
120	Savanyított tejtermék	3 594,84	6 196,67	72,27	1 328,10
130	– ebből tejföl	196,47	1 486,16	11,09	252,76
140	– ebből növényi zsírral készült termék	32,96	456,40	13,60	267,54
150	Ízesített tejszálak	269,33	1 073,10	33,19	638,80

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

TEJSZÍV ALAPÍTVÁNY

FELHÍVÁS SZJA 1%

2017. január 1-től a Tejszív Alapítvány is részesülhet a SZJA 1%-ának felajánlásából.

A Tejszív Alapítvány küldetése szerint a hazai tejágazatban információs, kommunikációs, oktatási, gazdaságfejlesztési, jogvédő és érdekképviselői tevékenységet folytat. Kiemelt célja a hazai tejtermelés, tej és tejtermékgyártás rangjának emelése, a tejfogyasztás népszerűsítése, a Magyar Sajtlovagrend támogatása, a kézműves sajt készítőik összefogásának elősegítése, valamint az iskolai edukációs program és egyéb közösségi marketing tevékenységek ellátása.

Kérjük, hogy személyi jövedelemadó bevallása készítésekor adója 1%-át a Tejszív Alapítvány javára ajánlja fel!

A kedvezményezett adószáma:

18518825-2-43

A kedvezményezett neve:

Tejszív Alapítvány

Köszönjük, hogy adója 1%-ával segíti céljaink elérését!

Tejszív Alapítvány
kuratóriuma

- ✓ **Rozsdamentes acél vályú** lejtős kialakítású fenékkal, lekerekített éllel, kiloccsanásgátló peremmel.
- ✓ **72 l/min úszószelep** dupla falú habszigetelt burkolattal, vízelzáró csappal (GV110-nél 34 l/min).
- ✓ Egy vagy két **175 W-os fűtőelem** PE burkolattal a vályúfenék alatt.
- ✓ Oldalsó duplafalú habszigetelt **szelepvédő burkolat** (kivéve G110).
- ✓ **Ø 100 mm „száraz kéz”** vízleeresztő.

Tartozékok

22 W-os
szelepfűtő
betét

230/24 V
transzformátor

3 m-es, 22 W-os
vízvezetékfűtő kábel

Tartóláb készlet (opció)

● ● ● | Dairy Service Kft.

2112 Veresegyház, Omega köz 1.
+36 28 385 760
info@dairyservice.hu

dairy.service.kft
dairy-service-kft
dairy_service_kft

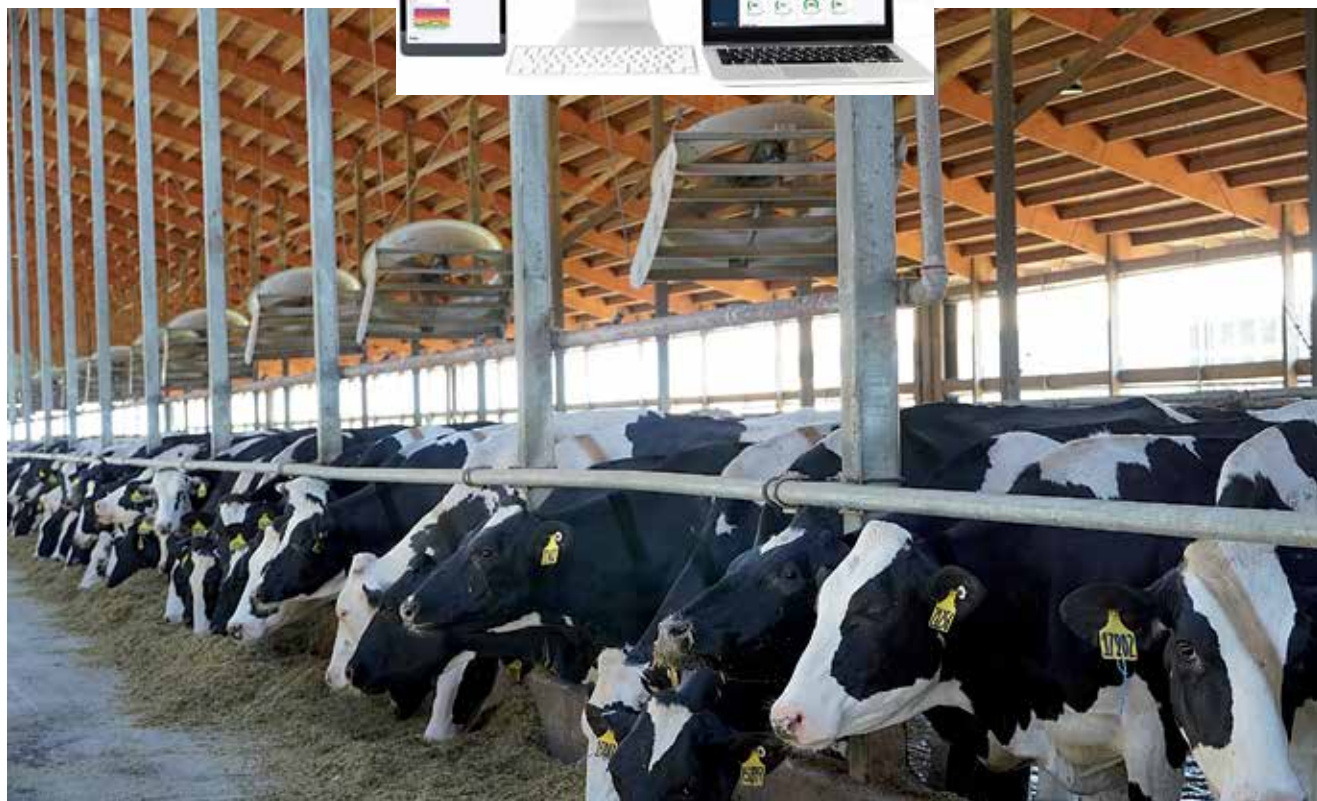
www.dairyservice.hu

Optimális állattartási körülmények = kiegyensúlyozott tejtermelés ma, holnap, minden nap ...

Az ECVCS ventilátorokat úgy tervezték meg, hogy ráirányítsák és elosszák a friss levegőt arra a szintre, ahol a tehenek tartózkodnak, csökkentve a hőstresszt és növelve az állatkomfortot.

- ✦ **Erős ventilátorlapátok** nagy sebességű léghullámot hoznak létre az istálló teljes hosszában.
- ✦ **Állítható légterelő** irányítja a légáramot a tehenek szintjére.
- ✦ **Frekvenciaváltó (VFD)** biztosítja a körülményeknek leginkább megfelelő fordulatszámot, légszállítást és légcserét.
- ✦ **Hosszú élettartamú motorok** UL/ULC/CE tanúsítvánnyal, zárt és tömített, **karbantartást nem igénylő csapágyszállal.**
- ✦ **Különböző méretek** (72", 55", 36") **ésszerű kiválasztásával, ill. kombinációjával** bármilyen térben (istálló, elővárakozó, fejőterem stb.) **hatékony és gazdaságos ventilációs rendszer** valósítható meg.
- ✦ **Automatikus központi vezérlés** a klimatikus viszonyok függvényében.

● ● ● | Dairy Service Kft.

📍 2112 Veresegyház, Omega köz 1.
☎ +36 28 385 760
✉ info@dairyservice.hu

f dairy.service.kft
in dairy-service-kft
dairy_service_kft

www.dairyservice.hu

Javuló termelési eredmények DeLaval VMS™ V300 fejőrobotokkal

Az elmúlt évtizedekben a fejőrobotok használata egyre inkább elterjedt világszerte. Ezzel a technológiával nem csak a munkaerő felhasználása javul, de a fejési átlagra és a tej minőségére is pozitív hatást gyakorol. A szarvasmarha állomány genetikai potenciáljának kihasználásához a választott fejési technológia is nagyban hozzájárul. Magyarországon számos szarvasmarha telep döntött a DeLaval Kft. által forgalmazott V300 fejőrobot mellett.

a szomatika pedig csökkent. A telep dolgozóinak munkája sokat változott: a napi feladatokat könnyebben elvégzik, a telep vezetőségének pedig több ideje marad az adatok kiértékelésére. Ebben sokat segít, hogy folyamatosan pontos adatokat kapunk az állatokról.

A fejést jelenleg két VMS V300 fejőrobot végzi. A robotok a két, egyenként 71 férőhelyes istállóban működnek, melyekben a felújítás keretében vízágyak, itatók, tehenkefe, ventilátorok, OptiDuo takarmányrendező robot és hidraulikus trágyakihúzó kerültek elhelyezésre illetve beszerelésre. A DeLaval OptiDuo a takarmány folyamatos frissen tartásáról és így a takarmányfelvétel növeléséről gondoskodik. Nem csak visszatolja, hanem újra is keveri, felfrissíti a takarmányt. Az etetőúton az állatok aktivitása jelentősen megnövekedett, ami pozitív hatással van a tehénforgalomra.

A telepen a Milk First fejési rendszert választották, ahol a tehenek a takarmányhoz csak egy válogatókapun áthaladva férnek hozzá. Amennyiben a tehenek fejési engedéllyel rendelkeznek, a kapu automatikusan a robothoz tartozó előváróba szortírozza őket. Az állatok a fejést követően, a robotból kilépve már az etetőtérbe jutnak. A tulajdonos szerint „az irányított forgalom előnye, hogy az állatok a saját életritmusukat követhetik. Jelenleg a robotok napi háromszor fejk a teheneket. Olyan állat, amit az istállóból fejésre kellene terelni, szinte nincs is. Az állatok is nyugodtabbak, mert pihenés közben nem zavarjuk

Kis telep, nagy teljesítmény – Dán és Társa Kft.

A Békés megyei Vésztőn működő Dán és Társa Kft. telepén jelenleg 93 állatot fejnek, naponta átlagosan háromszor. A robotok kihasználtsága 65-70% között változik. A cikk írásakor a 7 napos fejési átlag 36,2 kg, a napi tejtermelés 3370 kg. A maximális tejátfolyás átlagosan 1,8 kg/perc, a fejési idő fejésenként átlagosan 6 perc 44 másodperc. A rendszerben még jelentős tartalékok vannak, akár a napi fejések számát, akár a robot által lefejhető tej mennyiségét nézzük. A DeLaval VMS™ V300 fejőrobot napi 3500 kg tej lefejtésére is képes.

A tulajdonos, Dán Roland a telep modernizálásáról a következőket mondta el:

„A technológia fejlesztéséről 2016-2017-ben döntöttünk. Nem volt már rentábilis, így választanunk kellett, vagy fejlesztünk vagy bezárunk. A DeLaval technológiája egy németországi üzemlátogatás során győzött meg minket. A robotok indulása óta a fejési eredményeink javulnak,

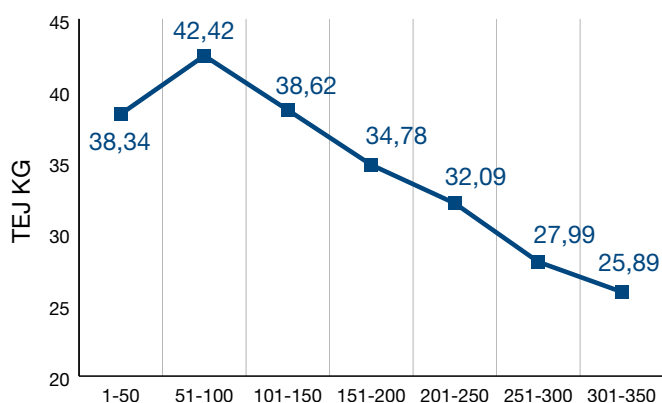

őket. Azt is észrevettük, hogy nincs szükség a fiatal állatok betanítására, mert az idősebb tehenektől megtanulják a robot használatát, a fejőrobot pedig tanítás nélkül is feji ezeket az állatokat”.

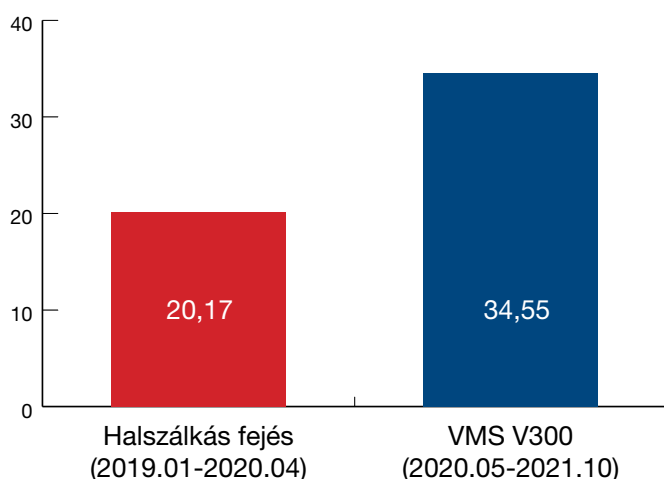
Jelentősen javuló termelési mutatók

A telep tejtermelési mutatóinak változását a két fejőrobot beüzemelését megelőző és az azt követő időszak hivatalos befejeési adatainak összehasonlítása mutatja leginkább. A technológiai váltással együtt a menedzsment és a takarmányozási stratégia is változtatást igényelt. A telepen korábban egy 2x3 állásos halszállkás fejőházban végezték a fejest, amelyben naponta 2 alkalommal fejték. A technológiai átállás 2020 májusában történt, a fejési átlag ekkor 22,8 kg volt. Az átállást követő hónapban már 2,8 kg-mal magasabb fejési átlagot mértek és a termelt mennyiség ezt követően is fokozatosan emelkedett. A fejőrobot beüzemelésétől számított fél évvel a fejési átlag tartósan 34 kg felett volt, a vizsgált időszakban. A 2021-es év első hónapjaiban közel 1,5-2-szer nagyobb volt a fejési átlag, mint az előző évek azonos időszaká-

**Fejési átlag a VMS V300 rendszerben
eltérő laktációs szakaszokban
(2020.05-2021.10)**

**Átlagos fejési teljesítmény
az eltérő fejéstechnológiákban (kg)**

ban. Az eddigi legnagyobb telepi szintű fejési átlagot 2020 májusában érték el 41,73 kg-mal. Az ábrán látható, hogy a laktációs görbe csúcsa 42,42 kg és ahogy a grafikon is mutatja a termelés folyamatosan magasán marad a laktáció során. A V300 beüzemelése előtti és az azt követő időszak fejési átlaga között 14,38 kg a különbség, ez 70%-os növekedés a termelésben. A magyarázat a fejések számának növekedésében, a jobb fejési folyamatban és az állatok stresszmentes környezetében rejlik.

A VMS V300 fejőrobotok a fejest minden alkalommal gyorsan és kíméletesen végzik. A tőgyelőkészítés külön helyben történik. Ez biztosítja a tőgybimbók megfelelő tisztítását és a hatékony stimulációt. A kitűnő fejési higiénia a szomatikus sejtszám értékek változásában is észrevehető. A szomatikus sejtszám megoszlása statisztikailag szignifikáns kapcsolatot mutatott a technológiával. Csökkent a 400.000 szomatikus sejtszám feletti tehenek száma, a teljes állomány szintjén pedig 55%-ra nőtt a 100.000 alatti szomatikus sejtszámú állatok aránya. A szomatikus sejtszám csökkenése a jobb tőgyegészség következménye, mely kevesebb kezelést és felhasznált gyógyszert is jelent. Az alacsonyabb szomatikus sejtszám értékek szintén hozzájárulnak a termelési mutatók javulásához.

Az eredmények alapján elmondhatjuk, hogy a technológiai váltás, vagyis a VMS V300 fejőrobotok nagymértékben hozzájárultak a telep teljesítményének javulásához. Dán Roland a telep jövőjével kapcsolatban azt nyilatkozta:

„Szeretnénk a fejési eredményeket tovább javítani és egy magasabb genetikai értéket képviselő állományt elérni. Célunk továbbá a szaporodásbiológia javítása, ehhez tervezzük a fejőrobot frissítését egy Herd Navigator 100 egységgel, amely lehetővé teszi a szaporodásbiológiai mutatók folyamatos nyomon követését”.

TEGYE BIZTONSÁGOSABBÁ A TAVASZI TÖMEGTAKARMÁNYOK KÉSZÍTÉSÉT!

A Pro-Feed Kft. ajánlata a tavaszi tömegtakarmányok tartósítására:

ProMyr™ szerves sav termékcsalád

- Erjesztett takarmányok kezelésére.
- ProMyr™ termékcsalád tagjai a propionsav és nátriumformiát* keverékét tartalmazzák.
*hangyasav nátrium- sója
- Különleges összetétele révén a szokásos tartósítószerекnél jobban alkalmazható a silózás technológiájának gépein; munkaegészségügyi szempontból a vele történő munkavégzés nem jár a tisztán hangyasavas tartósítószerек szokásos kockázatával. Nincs ADR korlátozás!
- A két sav keveréke biztosítja a gyors pH csökkenést szenázs készítéskor, előnyhöz juttatva ezzel a tejsav baktériumokat csökkentve a vajsavas erjedés kockázatát, valamint garantálja a tárolás során az aerob stabilitást.

MEGELŐZŐ VÉDELEM

Bővebb Információért keresse kollégáinkat:

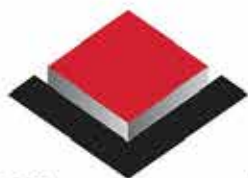
Sándor Gergő:

06 30 999 3832

Sándor Zsombor:

06 30 274 0688

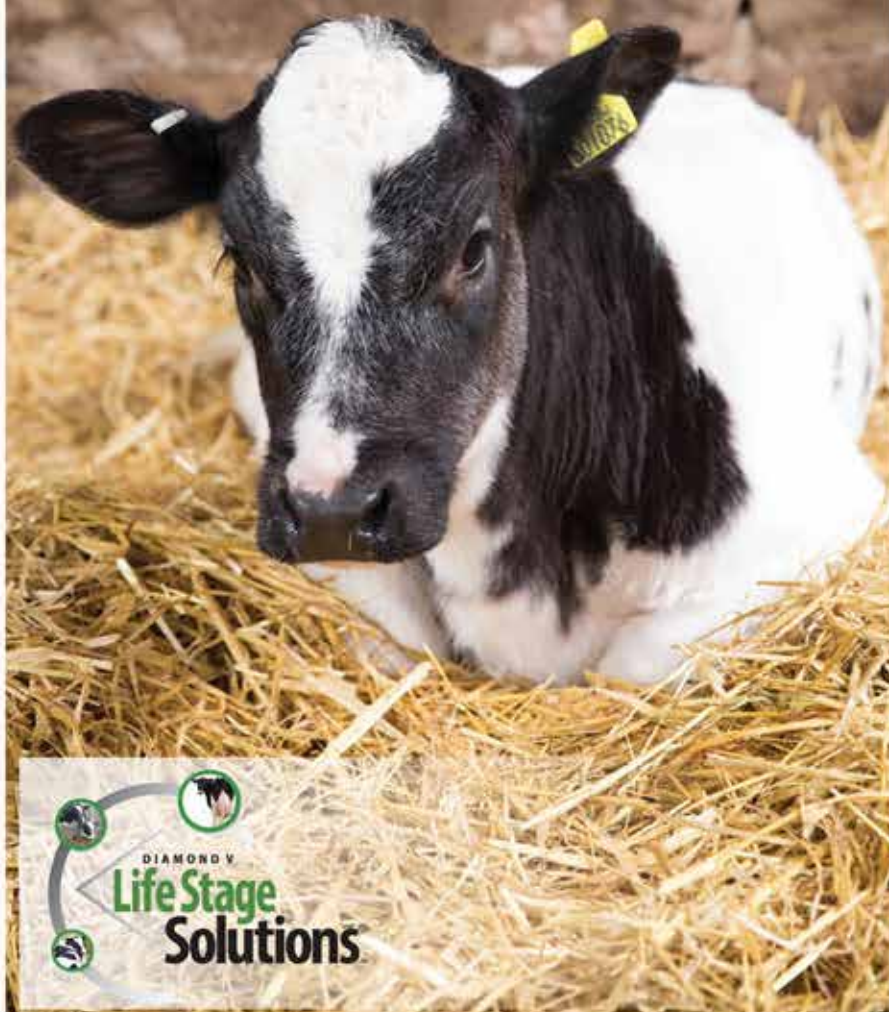

Diamond

LiquiPro

TERMÉSZETES SEGÍTSÉG AZ EGÉSZSÉGES ÉLETKEZDÉSHEZ

4 KUTATÁSSAL IGAZOLT POZITÍV HATÁS

Innovatív termék borjaknak,
kifejezetten a tejítatásos
időszakra kifejlesztve

Erősíti a borjú saját immun-
rendszerét, támogatja az
egészségét és növekedését

Kevesebb gyógyszer-
felhasználás, kisebb
gyógyszers költség

Antioxidáns hatású DV Bioactives TM hatóanyagokat tartalmaz
Támogatja az immunrendszert, az egészséget, növekedést

1

IMMUNITÁS ÉS EGÉSZSÉG

A Diamond LiquiPro erősíti a borjú
természetes ellenálló képességét.

Nemzetközi szakmai referenciák:
Brewer et al. 2014. Veterinary
Microbiology 172:248-255.
Harris et al. 2015. J. Dairy Sci. 98
(Suppl. 2): 240.
Alugongo et al. 2015. J. Dairy Sci. 98
(Suppl. 2): 469-470

2

EMÉSZTŐRENDSZER FEJLŐDÉSE

A Diamond LiquiPro
támogatja
a bendő fejlődését
(hosszabb bendőpapillák).
Brewer et al. 2014. Veterinary
Microbiology 172: 248-255

3

TAKARMÁNYFELVÉTEL

A Diamond LiquiPro
növeli a starter felvételt.
Harris et al. 2015. J. Dairy
Sci. 98 (Suppl. 2): 240

4

TESTTÖMEG-GYARAPODÁS

A Diamond LiquiPro-val
javul a testtömeg-
gyarapodás.
Brewer et al. 2014. Veterinary
Microbiology 172: 248-255.

A **Diamond LiquiPro** hatóanyaga azonos a jól ismert és a termelő
teheneknél sikerrel alkalmazott **Diamond XP** fermentált takarmány-kiegészítőjével!

PRO-FEED KFT., 2161 Csomád, Kossuth Lajos utca 42.

Tel: +36 (28) 541 031, Fax: + 36 (28) 541 035, Mobil: +36 (30) 327 4573

Mindent egy kézről!

www.profeed.hu

Hazai tapasztalatokért hívjon bennünket!

PROFEED

BE GREAT BY INNOVATIONS!

rumi lac

*tejpótló a borjak egészségéért és az
optimális növekedésért*

EARLYFEED

right from the start

 agrifirm

★ BVD – EGY NEHÉZSÚLYÚ ELLENFÉL! ★

A BVD ELLEN HASZNÁLHATÓ VAKCINÁK

	L2D (BVDV-1 ÉS 2) VAKCINA (BOVELA)	ATTENUÁLT, ÉLŐVÍRUSOS VAKCINA (BVDV-1)	INAKTIVÁLT VAKCINA (BVDV-1)
Immunválasz típusa	Celluláris és humorális	Celluláris és humorális	Humorális
Immunitástartósság	1 év a BVDV-1 és 2 ellen is	1 év a BVDV-1 ellen	6 hónap a BVDV-1 ellen
A szükséges oltások száma 1 éves korig	1	1–3	2
Immunitás kialakulása (alapimmunizálást követően)	21 nap az oltást követően a BVDV-1 és 2 esetén egyaránt	28 nap	nincs adat
Vemhesség és laktáció	Alkalmazható*	Alkalmazható	Alkalmazható
Indikáció	A transzplacentáris fertőzés következtében perzisztensen fertőzött borjak születésének megelőzésére	Transzplacentáris fertőződés megelőzésére	Transzplacentáris fertőződés megelőzésére

DÖNTŐ ELŐNYÖK:

KÉNYELEM

ÉVENTE 1 OLTÁS - EGYSZERŰEN
KIVITELEZHETŐ OLTÁSI PROTOKOLL EGYEDI
ÉS ÁLLOMÁNY SZINTEN EGYARÁNT

MINŐSÉG

HOSSZAN TARTÓ, ERŐS VÉDELEM
MINDKÉT GENOTÍPUS ELLEN, EGYETLEN
OLTÁST KÖVETŐEN

BIZTONSÁG

GYORSAN KIALAKULÓ IMMUNVÁLASZ,
ANYAI ELLENANYAGOK JELENLÉTÉBEN IS¹

Boehringer
Ingelheim

BOVELA

* A magzati perzisztens fertőzés elleni védelem biztosítására ajánlott a vemhesség előtt vakcinázni. Bár a magzat vakcina által okozott perzisztens fertőzést nem figyelték meg, előfordulhat a vakcinavírus magzatbavaló átjutása. Ezért vemhesség alatt kizárólag egyedi esetekben, a kezelést végző állatorvos döntése alapján alkalmazható, figyelembe véve pl. az egyed BVD immunológiai státuszát, a vakcinázás és a párzás/inszemináció közötti időtartamot, a vemhesség szakaszát és a fertőzés kockázatát.

Hivatkozások: ¹ Bovela EPAR, https://www.ema.europa.eu/en/documents/assessment-report/bovela-epar-public-assessment-report_en.pdf, https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/bovela-epar-product-information_hu.pdf **Bovela liofilizátum és oldószer szuszpenziós injekcióhoz szarvasmarhák számára; Hatóanyag (liofilizátum):** Módosított élő BVDV⁻¹, nem citopatogén hatású, KE-9 kiindulási törzs: 10^{6.0}-10^{6.0} TCID₅₀ **, Módosított élő BVDV⁻², nem citopatogén hatású, NY-93 kiindulási törzs: 10^{4.0}-10^{6.0} TCID₅₀ **, *Szarvasmarhák vírusos hasmenését okozó vírus (Bovine Viral Diarrhoea Virus), **A szövettényeszetek 50%-át megfertőző dózis; **Javallatok:** Három hónaposnál idősebb egyedek aktív immunizálására a szarvasmarhák vírusos hasmenését okozó vírus (BVDV-1 és BVDV-2) által előidézett testhőmérséklet-emelkedés és fehérvérsejtszám-csökkenés minimalizálása, valamint a BVDV-2 által okozott vírusrités és virémia csökkentése céljából. Szarvasmarhák BVDV-1 és BVDV-2 elleni aktív immunizálására, a transzplacentáris fertőzés következtében perzisztensen fertőzött borjak születésének megelőzésére. Az immunitás kezdete: az immunizálás után 3 héttel. Az immunitástartósság: 1 év. **Ellenjavallatok:** Nem alkalmazható a hatóanyagokkal vagy bármely segédanyaggal szembeni túlérzékenység esetén. **Adagolás:** Feloldás után egy adagot (2 ml) kell beadni a vakcinából intramuszkuláris (i.m.) injekció formájában. **É.e.ü.v.i:** Nulla nap. Hűtve (2 °C – 8 °C) tárolandó és szállítandó. Nem fagyasztható. A liofilizátum és az oldószer tartalmazó injekciós üveg a külső csomagolásban tartandó. **Engedélyes:** Boehringer Ingelheim Vetmedica GmbH, 55216 Ingelheim/Rhein, Németország. **Vényköteles.** Kérjen állatorvosától vagy gyógyszerésztől további felvilágosítást! **Alkalmazás előtt, illetve további információért olvassa el a használati utasítást, vagy kérdezze a Boehringer Ingelheim képviselőt:** Boehringer Ingelheim RCV GmbH & CoKG Magyarországi Fióktelepe, 1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 10., Tel.: 06 1 299-8900 • Fax: 06 1 299-8901, Email: ah.hu@boehringer-ingelheim.com . Tk.sz.: EU/2/14/176/001 (5 adag és 10 ml), EU/2/14/176/009 (25 adag és 50 ml).

Track a))) Cow Piacvezető ivarzás megfigyelő

ENGs Systems
Innovative Dairy Solutions

Nagy hatótávolságú leolvasás
fejőháztól függetlenül

6 percenkénti nagy felbontású
valós idejű adatok

Kedvező árú pedométer
rögzítő bokaheveder
(Más gyártónál: 1.500 Ft feletti
egyszer használható csat)

Akár 10-25 km távoli
üszőtelep vagy legelő is
rendszerbe kapcsolható

Kifinomult adat elemző
algoritmusok: ivarzó egyedek,
egészségügyi riasztás,
sántaság, ellés riasztás, stb.

Aktivitás, fekvési idő,
pozíció váltás, opcionálisan
étkezési idő megfigyelése

Referencia telepek:

Egy megfelelően működő ivarzás megfigyelő rendszer megtérülési ideje 10-18 hónap. Az ENGs ivarzás megfigyelő rendszer megbízhatóságának és rendkívül kedvező árának köszönhetően számos magyarországi telepen leváltotta a már meglévő megfigyelő rendszert.

Eddig lecserélt ivarzás megfigyelő rendszerek:

- DeLaval, Nedap, Boumatic, Afimilk

HA A TEHENEK DÖNTHETNÉNEK, NEOMILKET VÁLASZTANÁNAK.

Az állomány jövőbeni egészségéért egy jó indulásra van szükség. A Neomilk® termékcsalád kiegyensúlyozott összetételét a költséghatékony borjúneveléshez és egy ellenálló, produktív állomány eléréséhez terveztük; ezáltal hozzásegítve a borjait és a gazdaságát a sikerhez.

© 2022, Cargill, Incorporated. All Rights Reserved - www.cargill.com

További információért
keresse a Cargill
borjú- és üszőspecialistáját!

Jakabné Fehér Nóra
borjú- és üszőspecialista
06 30 362 8131
nora_jakabnefeher@cargill.com

Cargill Takarmány Zrt.
1087 Budapest
Hungária körút 30.
vevoszolgalat@cargill.com

NeoMilk®
TEJPÓTLÓ TÁPSZER

A KEVESEBB

TÖBB

Kisebb adagolás,
nagyobb hatékonyság,
**juhok és kecskék
részére is.**

Eprecis[®]
INJEKCIÓ

Drewitt és Goulbourne Kft.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 250 000 m² felmart terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk

állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését.

Megtérülése:

Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet, mint a betonmarás költsége.

Terméke

Arnold Gábor

Mobil: +36-30-55-78-824

E-mail: gabor1002@gmail.com

Kelet- és Észak Magyarország

Szlováki és Szerbia

Területi képviselő

Szabó Lajos

Mobil: +36-70-37-56-662

E-mail: lalesz32@gmail.com

Nyugat- és Dél-Magyarország

Románia és Szerbia

Területi képviselő

Dr. Dizseri András

Mobil: +36-30-93-95-051

Tel/fax+36-25-461-052

E-mail: dizseri@freemail.hu

Ivarzás megfigyelő matrica

Borjú Mentő

Többféle Itatószelep

Bendőpumpa (drencs)

Infúzió

Borjú drencs itatók

Sperma melegítők

Szarvtalanító pisztoly

Tőgyápoló krém

www.Drewitt.hu

UBAC®

Emulziós injekció szarvasmarhák számára

Streptococcus uberis okozta klinikai mastitis elleni
inaktivált alegység vakcina

VEGYE ÁT
AZ IRÁNYÍTÁST

A *STREP. UBERIS*
FELETT

DV DUNAVET

DUNAVET-B Zrt. 7020 Dunaföldvár, Ady E. u. 5-9. Tel.: +36 75 542-940, Fax: +36 75 542-941

E-mail: titkarsag@dunavet.hu Weboldal: www.dunavet.hu

WHERE
HEALTH
BEGINS

KenomixTM

Fejés utáni fertőtlenítő tőgyápoló,
KenomixTM Activator-al összekeverve.

- Erős és gyors fertőtlenítés a klór-dioxid erejével
- Jó láthatóság a tőgybimbókon
- Akár 14 napig felhasználható

KenomixTM

CID LINES[®]
An Ecolab Company

Használja a biocidokat kellő elővigyázatossággal. Használat előtt olvassa el a címkén az utasításokat és a termékre vonatkozó információkat. Egy adott termék elérhetőségével kapcsolatos információért forduljon a CID LINES-hez, An Ecolab Company márkakereskedőjéhez.

Márkakereskedő:
ANIMAL-HYGIENE Kft.
2370 Dabas, Ond Vezér útja 9.
Tel: +36-30-229-6794
Email: info@animal-hygiene.hu

RUPIOL

- növeli a takarmány-felvételt és hozzájárul a magasabb tejtermeléshez
- a bendővédett energia forrása
- alacsony metántermelés
- magas fehérje magas védettséggel

Innovációs
jutalom nyertese

INNOVATÍV TAKARMÁNYOZÁSI KONCEPCIÓ

- serkenti a korai takarmányfelvételt
- serkenti az állat szervezetének természetes immunvédelmét
- elősegíti az emésztőrendszer megfelelő fejlődését

Képviselőnk Magyarországon

Raffai János • +36/30/20-77-883 • magyarorszag@fanon.hr

BEMUTATJUK:

Sexcel

Sexed Genetics

Gyorsítsa meg a genetikai előrehaladást!™

Ez az, amire várt...

- **Áttörés a spermaszexálás technológiájában**
- **Megnövelt relatív vemhesülési ráta***
- **Listavezető bikáink szexált szaporítóanyaga is elérhető**

21. századi technológia alkalmazásával hozták létre az iparág legelismertebb szakértői a Sexcel™ szexálási eljárást, hogy ezáltal több, nagy genetikai értékű vehem legyen az Ön állományában.

Tel.: +36 79 564 094

www.abshungary.hu

*Az ABS Real World Data® adatai alapján

A JÓ SZILÁZS KÉSZÍTÉSÉNEK TECHNOLOGIÁJA

A HÓNAP NÖVÉNYE: FŰSZILÁZS, -SZENÁZS

MAGNIVA
SZILÁZS OLTÓANYAGOK

Az erjesztett tömegtakarmánybázist sok évtizede uraló silókukorica és lucerna hegemoniáját immár több mint egy évtizede az 1-2 éves „szilázs füvek” (Olaszperje, Festulolium), évelő pázsítfűfélék és keverék fűszilázsok/szenázsok megszakították. E tavaszi kultúrák elterjedését szükségszerűen a változó időjárási viszonyokhoz való alkalmazkodás, valamint az emészthető rost fontosságának felismerése segítette. A takarmánybázis differenciálhatósága mellett ezeket a struktúr- és emészthető rostban gazdag szilázsokat elsősorban a tehén nyári takarmányozásában használjuk. A sok emészthető (>300 g/kg szá.) és kevés emészthetetlen rostot (<200 g/kg szá.) a tehén egész évben meghálálná, de a fűszilázsok (és gabonaszilázsok) nagy mennyiségben, egész évben etetve jelentősen megnövelnék a takarmányozási költséget.

Takarmányozási értéküket jelentősen befolyásolja a növény betakarításkori fejlettsége. Legmagasabb értékkel a kalászhányás előtti időszakban takaríthatjuk be. Ilyenkor még az emészthető rost mellett igen magas a cukor-, karotin- és fehérjetartalom, valamint általában a szerves anyagok emészthetősége. Ezért ennél későbbi fejlettségi állapotban a nagyobb terméshozam érdekében betakarítva pont ezek az előnyök sérülnek. Ezek a könnyen emészthető, magas emészthető rosttartalmú és struktúr rostot is biztosító korszerű szántóföldi fűszilázsok számos kedvező élettani hatással rendelkeznek: intenzív kérődzés, fokozott nyáltermelés, egészséges bendő, hőstressz takarmány, fokozott tejsírképződés... Éppen ezért a legtöbb telepen mára már a tömegtakarmánybázis elengedhetetlen részét képezi.

TALAJIGÉNY, TERMESZTÉSTECHNOLÓGIA:

A fűfélék számos talajtípuson sikerrel termesztethetők, de meghálálják a legalább közepes víz- és tápanyag-gazdálkodású középkötött talajokat. Az intenzív szántóföldi „szilázsfüvek” (Olaszperje, Festulolium) éves N-igénye elérheti a 200 kg/ha-t. Ennek a mennyiségnek a kb. 20-30%-át érdemes az őszi vetés előtt 1:1:1 arányú foszforral és káliummal kijuttatni. A fennmaradó N-mennyiséget pedig fajtától, talajtípustól és időjárástól függően tavaszszal 1 vagy 2 részletben javasolt kiszórni. Az évelő pázsítfűvek és egyéb fűkeverékek esetében 100-140 kg/ha nitrogén az irányadó mennyiség.

A túlzott műtrágyázás hatására talajaink egyre inkább a savas pH irányába változnak. Nő a talajok nitrát és nitrít terheltsége. Romlik a talaj mikro- és makroelem-hozzáférhetősége a növények számára. A talajtípusnak és a természetendő növénykultúrának megfelelő kémhatást mesze-

zéssel, a N-szintet okszerű tápanyagutánpótlással optimalizálhatjuk. A meszezés a kalcium mikroelem antagonizmusa miatt szintén rontja a mikroelemek felszívódását.

Minden tenyésztéskor végén érdemes talajvizsgálatot végezni, hogy nyomon tudjuk követni talajaink állapotát.

A „maradvány nitrogén”-tartalom jelentősen befolyásolhatja a szilázsok erjedését! Ha a maradék nitrogén szintje meghaladja az 1000 ppm értéket (1000 mg/kg), akkor a szilázs pufferkapacitása jelentősen megnő, így lelassul az erjedés, ami megnövekedett szá.-vesztéshez, emészthetőség csökkenéshez, illetve fokozott ammónia termelődéshez vezet.

Amennyiben a friss szecska nitrát szintje 1500–2500 ppm (1500–2500 mg/kg) között van, a fermentáció hatékonysága csökken. Ezt a negatív hatást minimalizálhatja az alapanyag optimális szárazanyagtartalma (>30% szá.) és magas cukortartalma.

Próbavágáskor érdemes megmérni a fű nitrát tartalmát. Amennyiben az meghaladja a 2500 ppm értéket, akkor a vágást 2 nappal el kell halasztani, amíg a nitrát szint le nem csökken 1000 ppm alá. Nitrát vizsgálati lehetőségek: a terület több pontjából vett minták homogenizálása után laboratóriumi vizsgálat, valamint nitrát-mérő és/vagy nitrát tesztcsik használata.

BETAKARÍTÁS ÉS BESILÓZÁS:

Az 1-2 éves korszerű szilázsfüveket évente egy-két, míg az évelő pázsítfűféléket és egyéb fűkeverékeket, időjárástól függően, akár három-négy alkalommal is kaszálhatjuk. Intenzív gazdálkodási rendszerben egy (esetleg 3-4 hét múlva egy második) kaszálást végeznek, ezután pedig még van lehetőség rövid FAO-számú silókukorica, korszerű cirok és szudánifű fajták vetésére.

A kétmenetes betakarítás (szársértővel el látott kasza alkalmazása és fonnyasztás) ideje a „klasszikus” betakarítási sorrendet követve a korai gabonafélék után április végén – május elején történik, amikor a kalász még hasban van. Érdemes 8-10 cm-es tarlómagassággal vágni és lehetőség szerint széles rendet hagyni a kasza után, ha rendterítést nem végzünk. A nedves időjárási viszonyok miatt nem javasolt túlzásba vinni a rendelkezést, valamint elnyújtani a fonnyasztási időt (kb. 12-24 óra), mivel ezek a műveletek jelentősen növelik a talajszennyezés kockázatát, ami később kedvezőtlenül befolyásolhatja az erjedést. A káros mikroorganizmusok (pl. klosztridium, Listeria) tevékenységének és a csurgalék képződés minimalizálása érdekében mindig törekedjünk a 30% feletti szá.-tartalom elérésére.

A fészített silózási technológia a fűszilázsok/szenázsok esetében is nagyon fontos, hiszen a jelentősebb talajszennyezés és a magasabb nitrát-, nitrítartalom kockázata nagyobb ezeknél az alapanyagoknál. Az erjedésre gyakorolt negatív hatásait (szá.-vesztés, NH₃-, vajsav-, alkohol-, biogén-amin termelődés stb.) a fent részletezett módon minimalizálhatjuk. Továbbá a depó töltésekor a felhordott rétegeket igyekezzünk max. 20 cm-es rétegekben felhordani. A szecska méretet és tömörítést lehetőség szerint igazítsuk az alapanyag szá.-tartalmához.

Sza. (%)	Szecska hossz (mm)	Tömörítő „bivaly”	Szilázs-oltóanyag	Cukortartalom alapján
20-27	35-50 mm	Nem	Magniva Classic +	Alacsony cukortartalmú kaszálói füveknél csak az enzimetartalmú Classic+ vagy Platinum 3 jöhet szóba.
25-35	30-35 mm	Igen – óvatosan!	Magniva Classic+ vagy Platinum 2 vagy 3	
> 35	10-25 mm	Igen	Magniva Platinum 2	

Fontos: ha az alapanyag szá.-tartalma alacsony, a „bivalyt” óvatosan, 27% alatt egyáltalán ne használjuk, mert a nagy tömörítő tömeg hatására csurgalék gyűlik az alsó rétegekben, ami kedvezőtlen a tejsavbaktériumok és kedvező a rothasztó baktériumok számára!

A szilázs füveken előforduló természetes flóra káros mikroorganizmusai (klosztridiumok, enterobaktériumok, élesztők, penészek) mellett igen alacsony csíraszámúak vannak jelen az erjedés szempontjából hasznos tejsavbaktériumok (főleg állandó gyepeken és hígtrágya locsolás esetén). Ezen felül a tavaszi betakarítás kihívásai miatt (talajszennyezettség, N-terheltség) a fűszilázsok gyors és hatékony erjedést, gyors és hatékony oltóanyagot igényelnek. Ha nagy talajszennyezettségű az alapanyag 25% szá. alatt, használjunk inkább kémiai tartósítószer. Normál talajszennyezés esetén 20% szá.-tól a biológiai tartósítás a **Magniva Classic+ HC**-al már működik.

A 28-30 % szá. tartalom alatti fűszilázsok aerob instabilitására kevésbé hajlamosak, ezért tartósítósukra a gyors savanyító **MAGNIVA Classic+ HC** négykomponensű oltóanyagot ajánljuk. Emészthetőséget javító rostoldó enzimeket (celluláz, hemicelluláz), 2 nagyon gyors starter *Pediococcus* törzset 400000 TKE/g szecska (*P. acidilactici* és *pentosaceus*) és 100000 TKE/g szecska *Lactobacillus plantarum* savanyítást befező baktérium törzset tartalmaz. Nagyon gyors az erjedés, így magasabb talajszennyezés esetén is hatékony, és a fiatal alapanyagra jellemző nagy pufferkapacitással is könnyedén megbirkózik!

A 28-30 % szá.-tartalom feletti fűszilázsoknál a gyors erjedés igényén felül már számolnunk kell aerob stabilitási kihívásokkal. Erre a célra a **MAGNIVA Platinum 2 HC** három komponensű startert javasoljuk.

A *P. pentosaceus* nagyon gyors, ozmo- és termotoleráns savanyító törzset (100000 TKE/g) és az erősen aerob stabilizáló *L. hilgardii* x *L. buchneri* baktériumkombinációt (200000 TKE/g) tartalmazza. Beoltási csíraszám min. 300000 TKE/g szecska. Akkor érdemes használni, ha a talajszennyezés kisebb gondot jelent, és az aerob stabilitást a lehető legnagyobb mértékben szeretnénk fokozni!

A későbbi fenofázisban kaszált és/vagy magasabb szá.-tartalommal silózott fűszilázsoknál a csökkent rostemészthetőség és

kisebb erjeszthető cukortartalom kihívására is számítani kell. Ezek ellensúlyozására ajánljuk a **MAGNIVA Platinum 3 HC** négykomponensű szénázsoltóanyagot. Erjeszthető cukortartalmat növelő és az emészthetőséget javító rostbontó enzimeket, egy gyors savanyító, ozmo- és termotoleráns *P. pentosaceus* törzset, és az erősen aerob stabilizáló *L. hilgardii* x *L. buchneri* kombinációt tartalmazó oltóanyag. Beoltási csíraszám min. 250000 TKE/g szecska.

A startereink megválasztásánál a szá. határok rugalmasan kezelhetők, ami a táblázatból is kiderül.

„SZILÁZS GÁZ KÉPZŐDÉS”

A fűszilázs termesztésre használt területek jelentős része, az intenzív gazdálkodásnak és tápanyag kijuttatásnak köszönhetően nitrogénnel erősen terhel. Így a besilózáskor a maradvány nitrogén mennyisége meghaladja a 0,1%-ot, akkor az erjedés első napjainban előfordulhat nitrogén-monoxid képződés. Ez levegővel érintkezve nitrogén-dioxid alakul. Ez a narancssárga gáz beleegyezve erősen mérgező, esetleges előfordulásakor maradjunk távol tőle! E probléma megelőzésében nyújthat hatékony segítséget a **MAGNIVA Classic+ HC**, ami rendkívül magas csíraszámának köszönhetően nagyon gyorsan lesavanyítja az érintett szilázsokat.

NYITHATÓSÁG, KITÁROLÁS:

A **MAGNIVA** starterekkel kezelt depók 2 hét után már stabilak, nyithatók! A kitárolás módja minden szilázs/szenázs esetén alapvető fontosságú. Az aerob instabilitási problémák elkerülése végett a kitermeléskor csak annyi fóliát vágunk vissza, ami az 1-2 napos etetéshez szükséges, és a marással haladjunk legalább napi 20-30 cm-t. Törekedjünk a sima, egységes, függőleges silófal kialakítására, ezzel is csökkentve a felületet.

GEA Monobox istállói fejőrobot

új fejezet az automatikus fejéstechnológiában
új perspektívák a tejtermelésben

GEA Dairy ProQ Automatikus fejőkarusszal

az automaikus fejés egyedülálló
nagyüzemi megoldása

BERUHÁZÁS ELŐTT ÁLL?

FORDULJON BIZALOMMAL SZAKEMBEREINKHEZ!

KIZÁRÓLAGOS MAGYARORSZÁGI IMPORTŐR ÉS SZERVIZ
+36 30 220 9574 | mc@milkcenter.hu | www.milkcenter.hu

SCHAUMANN
ERFOLG IM STALL

BONSILAGE TAVASZI TÖMEGTAKARMÁNYOKHOZ

*Heterofermentatív tejsavbaktériumok alapanyaghoz igazított kombinációja
min. $1,25 \times 10^{11}$ CFU tejsavbaktérium/g (Bonsilage Fit G $1,5 \times 10^{11}$ CFU /g)*

Bonsilage Fit G –
propilén-glikol
termelése a fűszilázsban

Bonsilage Speed G –
gyorsabb silóbontás

Bonsilage Alfa –
lucerna és herefélék
silózására; gátolja a
Clostridiumokat,
csökkenti a fehérje
bomlását

Bonsilage Forte –
alacsony száraz-
anyagtartalmú alapa-
anyagokhoz; gátolja a
Clostridiumokat

Dunántúl - Fridinger Ferenc:

+36 30 459 4940

Kelet-Magyarország - Szarvas Péter:

+36 30 598 6531

Bonnay Victor - ügyvezető:

+36 20 316 7404

✉ info@schaumann.hu

🌐 www.schaumann.hu

Egészséges lábakat szeretne teheneinek?

Válasszon minket!

A legolcsóbb termékeket nálunk találja!

www.topgunlegskft.com

Hidraulikus kaloda

Körmöző kalodák gyártása

Automatizált patafürösztő rendszerek telepítését, karbantartását vállaljuk. Teljesen automatizált a mosás, és a leeresztés! A műanyag medencék extra vastagsággal rendelkeznek.

Elektromotoros kaloda

A rendszerhez saját gyártású fürösztőszereink is elérhetőek, referenciákkal, 780 Ft/litertől.

Ragasztók, protézisek, termékenként és szettekben is a legolcsóbban.

Demotec 95-ös szettek:

14 darabos: 42.900 Ft

42 darabos: 71.900 Ft

A www.topgunlegskft.com oldalon egyéb pataragasztó termékek és körmözési eszközök is találhatóak.

Elérhetőségek:

Tel.: +36 70/417-5658

E-mail:

topgunlegskft@gmail.com

www.topgunlegskft.com

Irodai ügyintézés:

H-P 8:00-16:00

Tel.: +36 20/469-1987

Virbactan®

Hatékony és biztonságos

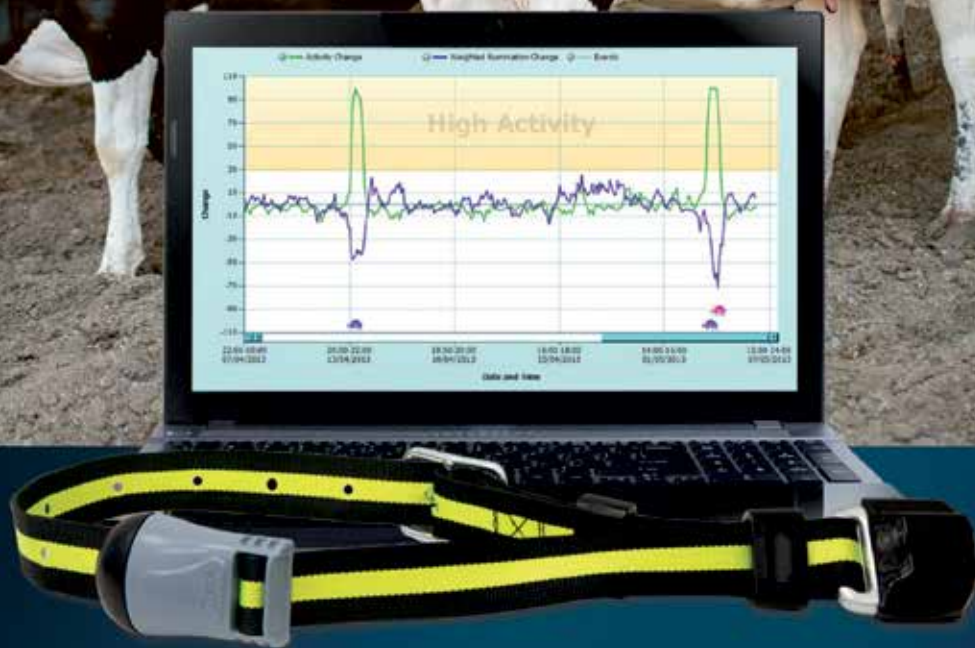
- Széles hatásspektrumú cefalosporin
- Nagymértékű és homogén tőgyszöveti diffúzió
az összetételnek köszönhetően
- Rövid várakozási idő
- Alacsony rezisztencia kockázat

Shaping the future of animal health

Virbac

www.virbac.hu • Telefon:(70)3387178 • (70)3387179 • (70)3387177

Mesterséges intelligencia az Allflex-MSD-től Tehénfigyelés 365 napon át, napi 24 órában

Szabaduljon meg olyan felesleges költségektől, mint az állományszintű hormonkezelés!

Felejtse el a nyári tejtermelés visszaesést, a nyári termékenységmutató romlásokat!

A legkorábban ismerje fel a borjúkori problémákat és előzze meg azokat gyors beavatkozással!

Csökkentse a két ellés közötti időt 380 napra vagy az alá!

Érje el, hogy az első elléskori életkor 2 év alatt legyen!

HOGYAN?

- Maximális ivarzás (csendes ivarzás is) jelzés - ✓
- + Optimális termékenyítés - ✓
- + Vetélés, visszaivarzás jelzés - ✓
- + Takarmányváltás hatásának visszajelzése - ✓
- + Hőstressz riasztás - ✓
- + Egészségügyi megfigyelés minden életkorban - ✓
- + Veszélyhelyzeti riasztás minden életkorban - ✓
- + Heti szakmai menedzsment tanácsadás folyamatosan - ✓

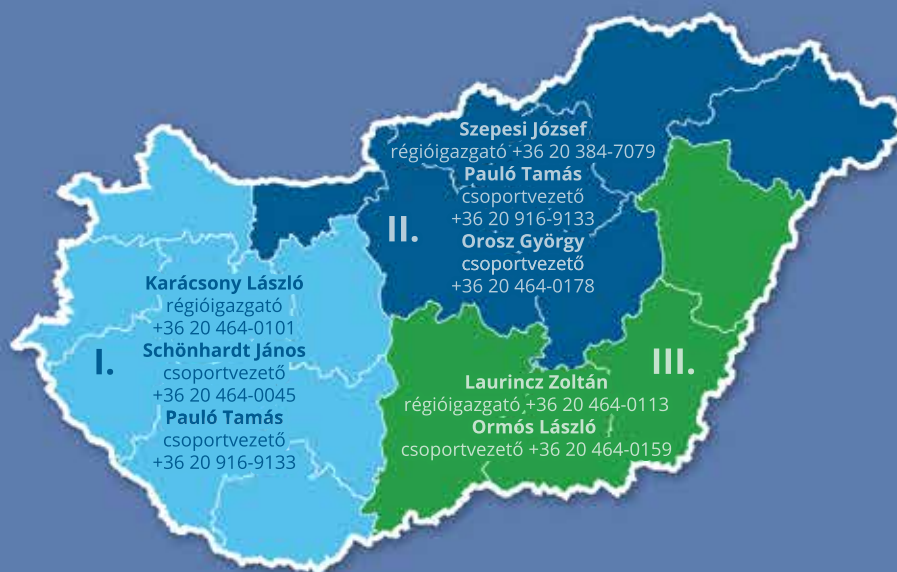
Mindösszesen: **PROFITNÖVEKEDÉS** - ✓✓

H-8500 Pápa, Jókai u. 76.
T/F.: +36 89 511 015 Mobil: +36 30 687 6102
www.fejesteknika.hu

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. két évtizede áll partnerei szolgálatában, értéként őrizve és a napi munkában alkalmazva a hazai termelésellenőrzés több, mint 100 éves tapasztalatát.

Központi titkárság • +36 20 406-7084 • atkft@atkft.hu

Tejvizsgáló Laboratórium • +36 20 229-4965 • kenez.arpad@atkft.hu

- **Teljesítményvizsgáló Részleg** • +36 20 229-4965 • tejlabor@atkft.hu

- **Analitikai és ÁEÜ Diagnosztikai Laboratóriumi Részleg** • +36 20 229-4965, +36 20 464-0147 • analitika@atkft.hu

o **Mikrobiológiai Laboratórium** • +36 20 562-3437 • mikrobi@atkft.hu

Takarmányozási Igazgatóság • +36 20 219-9512, +36 20 382 7153 • taklab@atkft.hu

Füljelző gyártó részleg • +36 20 464-0022 • enar.fuljelzo@atkft.hu

Somos Zoltán tenyésztési igazgató • +36 20 401-5936 • somos.zoltan@atkft.hu

Dr. Monostori Attila főállatorvos • +36 20 464-0147 • monostori.attila@atkft.hu

